

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 19ης Μαΐου 1999 *

Στην υπόθεση T-175/95,

Basf Coatings AG, πρώην **BASF Lacke und Farben AG**, εταιρία γερμανικού δικαίου, με έδρα το Münster-Hiltrup (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον Ferdinand Hermanns, δικηγόρο Ντίσελντορφ, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο των Loesch και Wolter, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον Bernd Langeheine και εν συνεχεία από τον Wouter Wils, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενους από τον Heinz-Joachim Freund, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως 95/477/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 1995, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

της Συνθήκης (BASF Lacke + Farben AG και SA Accinauto — υπόθεση IV/33.802) (ΕΕ L 272, σ. 16),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, R. M. Moura Ramos και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 13ης Ιανουαρίου 1998 και της 2ας Απριλίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

Εμπλεκόμενα μέρη και οικεία προϊόντα

1 Η BASF Coating AG (στο εξής: BASF ή προσφεύγουσα), πρώην BASF Lacke und Farben AG, εταιρία γερμανικού δικαίου, εγκατεστημένη στο Münster-Hiltrup (Γερ-

μανία), παρασκευάζει μεταξύ άλλων προϊόντα επαναβαφής οχημάτων που πωλούνται με το σήμα Glasurit. Ο κύκλος εργασιών της ανήλθε το 1991 σε 1 668 000 000 γερμανικά μάρκα (DM), από τα οποία 314 000 000 από τα προϊόντα επαναβαφής οχημάτων σε ολόκληρο τον κόσμο και 243 000 000 από τα ίδια αυτά προϊόντα εντός της Κοινότητας.

2 Τα προϊόντα Glasurit διανέμονται από:

— θυγατρικές του ομίλου BASF στις Κάτω Χώρες, στην Ιταλία, στη Γαλλία, στην Ισπανία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στην Αυστρία, στη Σουηδία και στη Φινλανδία·

— ανεξάρτητους διανομείς βάσει συμφωνιών αποκλειστικής διανομής στο Βέλγιο, στο Λουξεμβούργο, στη Δανία και στην Πορτογαλία·

— πέντε περιφερειακούς αποκλειστικούς διανομείς στη Γερμανία·

— έναν ανεξάρτητο μη αποκλειστικό διανομέα στην Ελλάδα.

3 Η Accinauto SA (στο εξής: Accinauto) είναι εταιρία βελγικού δικαίου, εγκατεστημένη στις Βρυξέλλες. Από το 1937 διανέμει τα προϊόντα επαναβαφής οχημάτων του ομίλου BASF στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο. Από το 1974 είναι ο αποκλειστικός διανομέας των προϊόντων Glasurit για την ίδια περιοχή ισχύος της συμφωνίας. Για το

δημοσιονομικό έτος 1991 ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 738 000 000 βελγικά φράγκα (BFR), από τον οποίο περίπου 85 % προήλθε από την πώληση προϊόντων BASF.

- 4 Στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, τα προϊόντα επαναβαφής οχημάτων του ομίλου BASF διανέμονται από την BASF Coating and Inks Ltd (στο εξής: BASF C & I), θυγατρική κατά 100 % του ομίλου BASF.

- 5 Τα προϊόντα επαναβαφής οχημάτων πρέπει να διακριθούν από τα προϊόντα βαφής των καινουργών οχημάτων, μολονότι έχουν την ίδια σύνθεση και παρασκευάζονται στις ίδιες αλυσίδες παραγωγής. Τα προϊόντα βαφής των καινουργών οχημάτων προορίζονται για τους κατασκευαστές αυτοκινήτων, ενώ τα προϊόντα επαναβαφής προορίζονται για τα εργαστήρια επισκευής. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα επαναβαφής οχημάτων πωλούνται σε διαφορετικές συσκευασίες και ποσότητες από εκείνες των προϊόντων που προορίζονται για τα καινουργή οχήματα.

- 6 Κατά την περίοδο 1985-1992, οι καθαρές τιμές για τον τελικό καταναλωτή των προϊόντων επαναβαφής οχημάτων, περιλαμβανομένων και των προϊόντων Glasurit, ήσαν υψηλότερες, κατά μέσο όρον, στο Ηνωμένο Βασίλειο απ' ό,τι στο Βέλγιο.

Εξέλιξη της πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασίας

- 7 Στις 28 Ιανουαρίου 1991, η Ilkeston Motor Factories Ltd (στο εξής: IMF) και η Calbrook Cars Ltd, δύο εταιρίες εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και διανομείς προϊόντων επαναβαφής οχημάτων, υπέβαλαν καταγγελία στην Επιτροπή εικα-

λούμενες την εκ μέρους των BASF και Accinauto παράβαση των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού.

- 8 Κατά τις καταγγέλλουσες, η Accinauto τις προμήθευε προϊόντα Glasurit — την IMF απευθείας, την Calbrook Cars Ltd μέσω της IMF — από το 1986. Το καλοκαίρι του 1990 η Accinauto έθεσε τέρμα στις προμήθειές της κατόπιν προτροπής της BASF. Η τελευταία και η Accinauto είχαν κατ' αυτόν τον τρόπο συνεννοηθεί προκειμένου να εμποδίσουν τις παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Grasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 9 Στις 26 Ιουνίου 1991 η Επιτροπή πραγματοποίησε ελέγχους στις εμπορικές εγκαταστάσεις της BASF, της BASF C & I, της Accinauto και της Technipaint, εταιρίας που ίδρυσαν το 1982 τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Accinauto και έχει την ίδια έδρα με την τελευταία.
- 10 Εν συνεχεία, η Επιτροπή έλαβε από τα διάφορα εμπλεκόμενα μέρη γραπτές πληροφορίες βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17).
- 11 Στις 12 Μαΐου 1993 η Επιτροπή κοινοποίησε τις αιτιάσεις στις BASF και Accinauto.
- 12 Στις 23 Σεπτεμβρίου 1993 πραγματοποιήθηκε ακρόαση σχετικά με την υπόθεση αυτή.
- 13 Κατόπιν διαβουλεύσεως με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 95/477/ΕΚ, της 12ης Ιουλίου 1995, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης (BASF Lacke +

Farben AG και SA Accinauto — υπόθεση IV/33.802) (ΕΕ L 272, σ. 16, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 21 Ιουλίου 1995.

Περιεχόμενο της προσβαλλομένης απόφασεως

- 14 Στο διατακτικό της προσβαλλόμενης αποφάσεως η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η συναφθείσα μεταξύ των BASF και Accinauto συμφωνία, κατά την οποία η Accinauto υποχρεούνταν, από 8 Οκτωβρίου 1982 έως 31 Δεκεμβρίου 1991, να διαβιβάζει στην BASF τις αιτήσεις πελατών (Kundenanfragen weiterzuleiten) εγκατεστημένων εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας, ήταν αντίθετη προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 81 ΕΚ). Έτσι, λόγω της συμμετοχής τους στη διαπιστωθείσα παράβαση, η Επιτροπή επέβαλε στην BASF πρόστιμο 2 700 000 ECU και στην Accinauto πρόστιμο 10 000 ECU.
- 15 Στις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως αυτής το κοινοτικό όργανο παρατηρεί ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της συμφωνίας αποκλειστικής διανομής που συνήφθη μεταξύ BASF και Accinauto τον Ιούνιο-Οκτώβριο 1982 (στο εξής: συμφωνία του 1982), με αναδρομικό αποτέλεσμα από 1ης Ιανουαρίου 1981, η Accinauto υποχρεούται να «διαβιβάζει τις αιτήσεις πελατών» εγκατεστημένων εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας στην BASF. Θεωρεί ότι η φράση αυτή πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια ότι αυτός στον οποίο «διαβιβάζονται» οι παραγγελίες πελατών υποκαθιστά εκείνον που τις «διαβιβάζει». Κατά συνέπεια, η Accinauto δεν δικαιούται να αποφασίζει αυτόνομα να προμηθεύει πελάτες εγκατεστημένους εκτός του Βελγίου ή του Λουξεμβούργου. Η BASF αποφασίζει αν και υπό ποιους όρους η Accinauto, η BASF ή άλλος τρίτος μπορεί να ανταποκριθεί στις παραγγελίες αυτές.
- 16 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η εκ μέρους της ερμηνεία του άρθρου 2 της συμφωνίας επιβεβαιώθηκε από την εκ μέρους των μερών συστηματική εφαρμογή της συμφωνίας αυτής.

- 17 Όταν τον Μάρτιο του 1986 η IMF ήλθε για πρώτη φορά σε επαφή με την Accinauto, η τελευταία έλαβε «κατ' εξαίρεση έγκριση» για να αρχίσει τις παραδόσεις. Η BASF χορήγησε την έγκριση αυτή στην Accinauto επειδή επιθυμούσε «να διοχετεύσει και ομαλοποιήσει» τις παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το γεγονός αυτό πρέπει να συνδυαστεί προς την αναληφθείσα από την BASF δραστηριότητα από το 1985-1986 κατά των παραλλήλων εξαγωγών. Επί εννέα μήνες προέβαινε στην επίθεση διακριτικών στα προϊόντα που πωλούσαν διανομείς στο Βέλγιο, στις Κάτω Χώρες και στη Γερμανία, προκειμένου να εντοπίσει τους διαύλους από τους οποίους τα προϊόντα Glasurit έφθαναν στη βρετανική αγορά.
- 18 Κατά την Επιτροπή, η BASF ζήτησε από την Accinauto να σταματήσει τις παραδόσεις στην IMF και στους άλλους Βρετανούς πελάτες τον Ιούνιο του 1989. Την απόφαση να τεθεί τέρμα στις παράλληλες εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίες αρχικά είχαν επιτραπεί, έλαβε επομένως η BASF.
- 19 Πάντως, το κοινοτικό όργανο διαπιστώνει ότι η Accinauto δεν τήρησε την απαγόρευση που της είχε επιβάλει η BASF. Από τον Ιούλιο του 1989, η Accinauto εξέδιδε για τις πωλήσεις προς την IMF τιμολόγια επ' ονόματι της Technipaint και εξακολούθησε έτσι τις παραδόσεις της προς το Ηνωμένο Βασίλειο, εν αγνοία της BASF.
- 20 Στα τέλη Μαΐου 1990 η Accinauto διέκοψε τις παραδόσεις προς την IMF, κατόπιν δραστηκότερου ελέγχου που άσκησε η BASF. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε η BASF C & I, το πρόβλημα των παράλληλων εισαγωγών καθίστατο ακόμη πιο σοβαρό και η τελευταία διέθετε αποδείξεις για την ύπαρξη της βελγικής πηγής.
- 21 Από της ημερομηνίας αυτής, η Accinauto τήρησε χωρίς περιορισμό τη συμφωνία του 1982. Κατά την Επιτροπή, η παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού τερματίστηκε

μόλις την 1η Ιανουαρίου 1992, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ αναδρομικώς η νέα συμφωνία διανομής, που υπέγραψαν τα μέρη στις 14 Δεκεμβρίου 1992 και στις 22 Ιανουαρίου 1993. Η συμφωνία αυτή δεν περιέχει πλέον την επικρινόμενη ρήτρα κατά την οποία η Accinauto υποχρεούται να διαβιβάζει στην BASF τις παραγγελίες πελατών που δεν προέρχονται από την περιοχή ισχύος της συμφωνίας.

- 22 Το κοινοτικό όργανο θεωρεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982 είχε ως αντικείμενο και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ Accinauto και άλλων προμηθευτών προϊόντων επαναβαφής οχημάτων της μάρκας Glasurit και, ιδίως, μεταξύ Accinauto και BASF C & I. Η συμφωνία αυτή ήταν ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών περιορίζοντας τις παράλληλες εξαγωγές των προϊόντων Glasurit από το Βέλγιο προς το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 23 Η Επιτροπή αποφασίζει να επιβάλει πρόστιμα στην BASF και την Accinauto, παρατηρώντας ότι η απαγόρευση παθητικών πωλήσεων αντίκειται στον στόχο της εγκαθίδρυσης της κοινής αγοράς και συνιστά ιδιαίτερα σοβαρή παράβαση του κοινοτικού δικαίου, που είναι σαφέστατο στον τομέα αυτόν, όσον αφορά τα σχετικά προϊόντα και τη σχετική αγορά. Εξάλλου, θεωρεί ότι οι BASF και Accinauto διέπραξαν την παράβαση αυτή εκ προθέσεως.

Διαδικασία

- 24 Η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε με δικόγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Σεπτεμβρίου 1995.

- 25 Με το δικόγραφό της, η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να διατάξει τα ακόλουθα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας:
- να υποχρεώσει την καθής να επιτρέψει την πρόσβαση του δικηγόρου της προσφεύγουσας στα πρωτότυπα των εγγράφων που αφορούν την πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία·
 - επικουρικώς, να υποχρεώσει την καθής να προσκομίσει στο Πρωτοδικείο όλες τις πράξεις που αφορούν την πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξέταση των στοιχείων υπερασπίσεως·
 - να διατάξει την κοινοποίηση προς την προσφεύγουσα των πλήρων πρακτικών, στη γερμανική γλώσσα, της ακροάσεως της 23ης Σεπτεμβρίου 1993.
- 26 Η υπόθεση, ανατεθείσα αρχικά στο πρώτο πενταμελές τμήμα, παραπέμφθηκε στο πρώτο τμήμα, με απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Δεκεμβρίου 1997, εκδοθείσα σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 51 του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 27 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) έκρινε ότι δεν υπήρχε λόγος να διαταχθούν τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας που πρότεινε η προσφεύγουσα. Το Πρωτοδικείο αποφάσισε επίσης να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς τη λήψη άλλων μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας ή την προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 28 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιανουαρίου 1998.

- 29 Κατόπιν αναλήψεως των καθηκόντων ενός νέου μέλους του Πρωτοδικείου, η σύνθεση του πρώτου τμήματος μεταβλήθηκε με απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1998.
- 30 Ενόψει του άρθρου 33, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα), με τη νέα του σύνθεση, διέταξε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας με διάταξη της 13ης Μαρτίου 1998, σύμφωνα με το άρθρο 62 του ίδιου κανονισμού.
- 31 Οι διάδικοι δεν παρέστησαν στη συνεδρίαση της 2ας Απριλίου 1998. Κατόπιν προτάσεως της προσφεύγουσας και αφού άκουσε την καθής, το Πρωτοδικείο επέτρεψε στους διαδίκους να παραπέμψουν στις αγορεύσεις τους της 13ης Ιανουαρίου 1998, χωρίς νέα συνεδρίαση, και να καταθέσουν γραπτώς τις αγορεύσεις αυτές, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία στις 14 Απριλίου 1998.

Αιτήματα των διαδίκων

- 32 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, καθόσον αφορά την προσφεύγουσα·

- επικουρικώς, να ακυρώσει ή να μειώσει το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 2 της αποφάσεως αυτής·

- να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα·

- να υποχρεώσει την καθής να καταβάλει στην προσφεύγουσα τα έξοδα της τραπεζικής εγγυήσεως την οποία κατέθεσε η προσφεύγουσα ως ασφάλεια για την πληρωμή του προστίμου.

33 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί των αιτημάτων ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

34 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος αντλείται από την παράβαση ουσιώδους τύπου, καθόσον τα δικαιώματα του αμυνομένου δεν έγιναν σεβαστά. Ο λόγος αυτός διαρθρώνεται σε δύο σκέλη που αντλούνται, αντιστοίχως, από την άρνηση προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής και την έλλειψη μεταφράσεως στη γερμανική γλώσσα του πλήρους πρακτικού της ακροάσεως. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, καθόσον η Επιτροπή εσφαλμένως διαπίστωσε ότι η συμφωνία του 1982 ήταν αντίθετη προς τη διάταξη αυτή. Τέλος, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την κατάχρηση εξουσίας, καθόσον η Επιτροπή προέβη σε κακή χρήση της διακριτικής της εξουσίας κατά τον καθορισμό του προστίμου.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση ουσιάδους τύπου

Πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: άρνηση προσβάσεως στον φάκελο

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 35 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα δικαιώματα του αμυνομένου προσβλήθηκαν κατά την πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία, αφού η Επιτροπή τής αρνήθηκε την πρόσβαση στον πλήρη φάκελο που κατάρτισε κατά την εν λόγω διαδικασία. Θεωρεί ότι, προκειμένου να τηρηθεί η κατ' αντιδικία διαδικασία που προβλέπει ο κανονισμός 17, η Επιτροπή οφείλει να δώσει στους νομικούς συμβούλους των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων τη δυνατότητα να εξετάσουν τα πρωτότυπα του φακέλου και να αποφασίσουν ποια έγγραφα επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν προς στήριξη των επιχειρημάτων τους. Το κοινοτικό όργανο δεν μπορεί να αποφασίζει, μόνο του, ποια έγγραφα είναι χρήσιμα για την υπεράσπιση.
- 36 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η Επιτροπή επισύναψε στην κοινοποίηση των αιτιάσεων αντίγραφα μέρους μόνον των εγγράφων που είχε στη διάθεσή της, ήτοι τον κατάλογο των εγγράφων που αποτελούσαν τον φάκελο, καθώς και δεκαεννέα προσθήκες και τρεις χωριστούς χαρτοφύλακες ταξινομήσεως εγγράφων με αντίγραφα. Όμως, ο συγκεφαλαιωτικός κατάλογος δεν ανέφερε επαρκώς τη φύση των εγγράφων τα οποία, κατά την εκτίμηση και μόνον της Επιτροπής, περιείχαν επιχειρηματικά απόρρητα των καταγγελλουσών ή συνιστούσαν εσωτερικά έγγραφα της καθής. Επιπροσθέτως, η αρίθμηση των κοινοποιηθέντων αντιγράφων ήταν είτε ανύπαρκτη είτε δυσανάγνωστη, πράγμα που εμπόδισε την προσφεύγουσα να εξακριβώσει τον εξαντλητικό χαρακτήρα τους και τη συμφωνία τους προς τα πρωτότυπα των εγγράφων.
- 37 Η παρεμβολή στην εντολή του συμβούλου ακροάσεων μιας νέας διατάξεως, επιτρέπουσας στις επιχειρήσεις να εξασφαλίζουν, μέσω αυτού, τη συμφωνία των αντιγράφων που τίθενται στη διάθεσή τους προς τα πρωτότυπα, αποδεικνύει ότι η καθής αναγνώρισε την έλλειψη ασφαλείας δικαίου που προκύπτει από την πρακτική

της όσον αφορά την πρόσβαση στον φακέλο. Το έγγραφο του διεθνούς εμπορικού επιμελητηρίου του Παρισιού, που επισυνάπτεται στο υπόμνημα απαντήσεως, καταδεικνύει ότι την άποψη αυτή συμμερίζονται οι ευρωπαϊκοί οικονομικοί κύκλοι.

- 38 Απορρίπτοντας την αίτηση της προσφεύγουσας να επιτραπεί στον νομικό της σύμβουλο να λάβει γνώση των πρωτοτύπων του φακέλου και να λάβει αντίγραφα των στοιχείων τα οποία δεν της είχαν διαβιβαστεί, η Επιτροπή δεν τήρησε στην προκειμένη περίπτωση τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει η νομολογία του Πρωτοδικείου (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1711, σκέψη 54, της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 38, της 1ης Απριλίου 1993, T-65/89, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-389, σκέψη 30, και της 29ης Ιουνίου 1995, T-30/91, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1775, σκέψεις 59 και 81).
- 39 Κατά την προσφεύγουσα, μεταξύ των εγγράφων που της είχαν διαβιβαστεί, κανένα δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προς υπεράσπισή της. Επομένως, πιθανόν η Επιτροπή παρέλειψε συνειδητά να φέρει σε γνώση της προσφεύγουσας ουσιώδη στοιχεία του φακέλου τα οποία έχουν σημασία για την άμυνά της. Στην αλληλουχία αυτή, η προσφεύγουσα διατυπώνει την υπόθεση ότι ορισμένα μη κοινοποιηθέντα έγγραφα μπορούσαν να αποδείξουν ότι οι παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit ουδόλως εμποδίστηκαν κατά τα έτη 1986 έως 1991.
- 40 Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην προκειμένη περίπτωση εφάρμοσε πλήρως τους κανόνες περί προσβάσεως στον φακέλο, οι οποίοι απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (προπαρατεθείσες αποφάσεις Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 54, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 41, BPB Industries και British Gypsum, σκέψη 31, και, κατόπιν αναιρέσεως, απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Απριλίου 1995, C-310/93 P, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865). Κατά τη γνώμη της, από τη νομολογία αυτή η προσφεύγουσα δεν μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δικαιούται να λάβει γνώση των πρωτοτύπων του φακέλου προκειμένου να εξακριβώσει τον

εξαντλητικό χαρακτήρα και τη συμφωνία των αντιγράφων για να βεβαιωθεί ότι όλα τα υπέρ και κατ' αυτής έγγραφα της είχαν διαβιβαστεί.

- 41 Η διαβίβαση των εγγράφων δεν είχε εξαρτηθεί από το αν αυτά ήταν υπέρ ή κατά της προσφεύγουσας. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κοινοποίησε στην προσφεύγουσα πλήρη κατάλογο όλων των εγγράφων του φακέλου, καθώς και αντίγραφα του συνόλου των εγγράφων, με μόνη εξαίρεση εκείνα τα οποία είχαν εμπιστευτικό χαρακτήρα. Στο μέτρο που ο κατάλογος αυτός ανέφερε σαφώς και επακριβώς όλα τα έγγραφα στα οποία η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να έχει πρόσβαση, ή στα οποία μπορούσε να έχει μόνο μερική πρόσβαση, δεν πρόκειται για καθολική άρνηση ανακοινώσεως αυτών, όπως στην προσαφθείσα στην Επιτροπή με τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου Solvay κατά Επιτροπής, όπ.π. (σκέψεις 94 και 95), και της 29ης Ιουνίου 1995, T-36/91, ICI κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-1847, σκέψεις 100 και 104).
- 42 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα παρέλειψε να ζητήσει πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα, αναφερόμενα στον κατάλογο, τα οποία δεν της είχαν κοινοποιηθεί επειδή περιείχαν επιχειρηματικά απόρρητα της Accinauto και ορισμένων τρίτων επιχειρήσεων. Αν η προσφεύγουσα είχε υποβάλει τέτοια αίτηση, η Επιτροπή μπορούσε να ζητήσει τη γνώμη των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων και να αποφασίσει σε ποιο μέτρο μπορούσε να καταστήσει προσιτά τα εν λόγω έγγραφα χωρίς να προσβάλει το δικαίωμα των επιχειρήσεων αυτών προς προστασία των επιχειρηματικών απορρητών τους.
- 43 Εξάλλου, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η προσφεύγουσα δεν έκανε χρήση της δυνατότητας, που της είχε προταθεί με το από 15 Σεπτεμβρίου 1993 έγγραφο, να απευθυνθεί στον σύμβουλο ακροάσεων προς επιβεβαίωση του εξαντλητικού χαρακτήρα του εν λόγω καταλόγου.
- 44 Η Επιτροπή θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι η υπόθεση της προσφεύγουσας, κατά την οποία της είχαν αποκρουστεί τα έγγραφα που ασκούν επιρροή στην υπεράσπισή της,

στηρίζεται μόνο σε θεωρητικούς συλλογισμούς και σε εικασίες. Η προσφεύγουσα δεν προβάλλει καμία ένδειξη επιτρέπουσα να αποδειχθεί όντως η ύπαρξη τέτοιων εγγράφων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

45 Κατά τη νομολογία, στις υποθέσεις ανταγωνισμού η διαδικασία προσβάσεως στον φάκελο αποσκοπεί στο να καταστήσει δυνατό στους αποδέκτες μιας κοινοποιήσεως αιτιάσεων να λάβουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής, προκειμένου να μπορέσουν να εκφέρουν λυσιτελώς γνώμη επί των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η Επιτροπή με την κοινοποίηση αιτιάσεων, βάσει των στοιχείων αυτών. Η πρόσβαση στον φάκελο εντάσσεται, επομένως, στις διαδικαστικές εγγυήσεις που αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων άμυνας και στην εξασφάλιση, ειδικότερα, της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος ακροάσεως, το οποίο προβλέπεται στα άρθρα 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17. Η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να καθιστά προσιτά στις επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης όλα τα έγγραφα, είτε προς απόδειξη είτε προς απόκρουση της κατηγορίας, τα οποία έχει συλλέξει κατά τη διοικητική εξέταση, με εξαίρεση τα καλυπτόμενα από το επιχειρηματικό απόρρητο άλλων επιχειρήσεων, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες (προ-παρατεθείσες αποφάσεις Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 54, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 38 και 41, της 1ης Απριλίου 1993, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψεις 29 και 30, και Solvay κατά Επιτροπής, σκέψη 59).

46 Ενόψει της γενικής αρχής της ισότητας των όπλων, η οποία προϋποθέτει ότι, επί υποθέσεως ανταγωνισμού, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση γνωρίζει τον φάκελο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία τόσο καλά όσο και η Επιτροπή, δεν εναπόκειται στην τελευταία να αποφασίσει μόνη εάν τα έγγραφα τα οποία κατέσχε στο πλαίσιο της εξετάσεως μπορούσαν να απαλλάξουν την ενδιαφερόμενη επιχείρηση από την κατηγορία. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή όφειλε τουλάχιστον να καταρτίσει έναν επαρκώς λεπτομερή κατάλογο των εγγράφων που δεν είχαν επισυναφθεί στην κοινοποίηση των αιτιάσεων παρέχοντας τη δυνατότητα στην επιχείρηση που είναι αποδέκτης να ζητήσει πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα που μπορούσαν να είναι

χρήσιμα για την άμυνά της (προπαρατεθείσα απόφαση Solvay κατά Επιτροπής, σκέψεις 83 και 101).

- 47 Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή διαβίβασε στην προσφεύγουσα κατάλογο των εγγράφων που αποτελούν τον φάκελο, καθώς και δεκαεννέα προσθήκες και τρεις χαρτοφύλακες για κατάταξη εγγράφων με παραρτήματα περιλαμβάνοντα τα αντίγραφα των εγγράφων στα οποία η προσφεύγουσα μπορούσε να έχει πρόσβαση.
- 48 Από την εξέταση του συγκεκριαιωτικού καταλόγου των 1336 σελίδων του φακέλου της Επιτροπής προκύπτει ότι τα έγγραφα ή ομάδες εγγράφων είχαν καταταγεί σε δώδεκα κατηγορίες, σχηματισθείσες σε συνάρτηση με τη φύση του περιεχομένου των εγγράφων και σε έξι κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό του απορρήτου αυτών. Η προσφεύγουσα δεν είχε πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων τα οποία είχαν καταταγεί στην κατηγορία F. Μερική πρόσβαση είχε σε ένα μόνο έγγραφο καταταγέν στην κατηγορία D. Ο κατάλογος ανέφερε τον αριθμό των σελίδων κάθε εγγράφου και την αντίστοιχη ημερομηνία καταρτίσεώς του, με εξαίρεση, όσον αφορά τα μη κοινοποιηθέντα έγγραφα, εκείνων που αποτελούσαν τις σελίδες 97, 103 έως 105, 108 έως 110, 167, 171, 622 έως 626, 690 και 897 έως 899 του φακέλου.
- 49 Μετά την παραλαβή του καταλόγου αυτού, που της είχε διαβιβαστεί με την κοινοποίηση των αιτιάσεων, η προσφεύγουσα δεν υπέβαλε στην Επιτροπή καμία συγκεκριμένη αίτηση με την οποία να ζητούσε πρόσβαση σε ένα ή περισσότερα έγγραφα τα οποία δεν είχαν τεθεί στη διάθεσή της. Συγκεκριμένα, με το από 16 Ιουνίου 1993 έγγραφό της, περιορίστηκε να ζητήσει την πλήρη πρόσβαση στα πρωτότυπα του φακέλου που είχε δημιουργήσει το κοινοτικό όργανο, προβάλλοντας ότι έλαβε μόνον αντίγραφα μέρους των συλλεγέντων εγγράφων κατά τη διάρκεια της έρευνας και ότι, επειδή η σελιδοποίηση ήταν δυσανάγνωστη, της ήταν δύσκολο να εξακριβώσει τον εξαντλητικό χαρακτήρα και τη συμφωνία των αντιγράφων σε σχέση προς τα πρωτότυπα των εγγράφων.
- 50 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η άρνηση της Επιτροπής να επιτρέψει στον νομικό σύμβουλο της προσφεύγουσας να λάβει γνώση των πρωτοτύπων του φακέλου προβλήθηκε σε πλαίσιο εντελώς διαφορετικό εκείνου των

υποθέσεων στις οποίες εκδόθηκαν οι προαναφερθείσες αποφάσεις Solvay κατά Επιτροπής και ICI κατά Επιτροπής. Αντίθετα προς τις προσφεύγουσες στις υποθέσεις εκείνες, η BASF διέθετε έναν κατάλογο που ετοίμασαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής όπου καταγράφονταν το σύνολο των εγγράφων του φακέλου, περιλαμβανομένων και εκείνων τα οποία δεν της είχαν διαβιβαστεί. Ο κατάλογος αυτός αποτελούσε επαρκή βάση προκειμένου η προσφεύγουσα να λάβει γνώση της υπάρξεως των εν λόγω εγγράφων και, ενδεχομένως, να αμφισβητήσει το ότι η Επιτροπή δεν της είχε κοινοποιήσει τα έγγραφα συγκεκριμένου χαρακτήρα, ιδίως τα παραρτήματα της καταγγελίας ή τα έγγραφα που είχαν βρεθεί στην εταιρεία Accipauto, τα οποία ενδεχομένως μπορούσαν να ήσαν χρήσιμα για την άμυνα της προσφεύγουσας.

- 51 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν υπέβαλε καμία αίτηση με την οποία να διευκρινίζει την προέλευση ή τις κατηγορίες των μη διαβιβασθέντων εγγράφων στα οποία επιθυμούσε να έχει πρόσβαση, η Επιτροπή δεν μπορούσε να της δώσει απάντηση που να είναι σύμφωνη με τις μεθόδους κατά τις οποίες το κοινοτικό όργανο υποχρεούται να επιτρέψει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση πρόσβαση στα έγγραφα που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα τρίτων επιχειρήσεων ή άλλων εμπλεκόμενων στη διαδικασία επιχειρήσεων. Υπό τις εν προκειμένω περιστάσεις, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να προσάψει στην Επιτροπή ότι δεν χρησιμοποίησε μία από τις μεθόδους που αναφέρονται στις σκέψεις 92 και 93 της προαναφερθείσας αποφάσεως Solvay κατά Επιτροπής, δηλαδή την επεξεργασία μη εμπιστευτικών εκδοχών όλων των εγγράφων που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα των καταγγελλουσών και της Accipauto ή, σε περίπτωση δυσχερειών, να έλθει σε επαφή με τις επιχειρήσεις αυτές προκειμένου να λάβει έγγραφα από τα οποία θα έχουν απαλειφθεί τα ευαίσθητα στοιχεία.
- 52 Επομένως, η Επιτροπή νομίμως βασίστηκε στην υποχρέωση τηρήσεως της εμπιστευτικότητας που υπέχει ως προς ορισμένα έγγραφα για να απορρίψει την αίτηση της προσφεύγουσας με την οποία ζητούσε να έχει πλήρη πρόσβαση στον φάκελο.
- 53 Στο μέτρο που η BASF δεν διευκρίνισε περαιτέρω ενώπιον του Πρωτοδικείου ποια έγγραφα είχαν εσφαλμένως θεωρηθεί ως εμπιστευτικά ούτε τα έγγραφα των οποίων

επιθυμούσε να λάβει μια μη εμπιστευτική εκδοχή, δεν απέδειξε τη χρησιμότητα των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που ζήτησε.

- 54 Πράγματι, απλώς και μόνον ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι, μεταξύ των ανακοινωθέντων εγγράφων, δεν υπήρχε το παραμικρό έγγραφο προς αντίκρουση της κατηγορίας δεν μπορεί όντως να αποδείξει ότι υπήρχαν έγγραφα τέτοιας φύσεως μεταξύ εκείνων που η Επιτροπή ορθώς δεν διαβίβασε στην προσφεύγουσα στηριζόμενη στον εμπιστευτικό τους χαρακτήρα (προπαρατεθείσες αποφάσεις της 1ης Απριλίου 1993, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 33, και της 6ης Απριλίου 1995, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 27).
- 55 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας επιβάλλοντος στην καθής να κοινοποιήσει στην προσφεύγουσα το σύνολο του φακέλου.
- 56 Ομοίως, όταν μια επιχείρηση δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο που να επιτρέπει να αμφισβητηθεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας ορισμένων εγγράφων τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο, δεν απόκειται στον κοινοτικό δικαστή να εξετάσει κάθε έγγραφο που δεν γνωστοποιήθηκε προκειμένου να ελέγξει τα επιχειρήματα που προέβαλε η Επιτροπή για να αρνηθεί την κοινοποίησή τους (προπαρατεθείσα απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 30).
- 57 Περαιτέρω, δεν πρέπει να γίνει δεκτό το επικουρικό αίτημα περί του μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας επιβάλλοντος στην Επιτροπή να διαβιβάσει στο Πρωτοδικείο ολόκληρο τον φάκελο.
- 58 Ως προς το επιχείρημα που η προσφεύγουσα αντλεί από την ανυπαρξία ή το δυσανάγνωστο της αριθμώσεως των αντιγράφων που της έχουν διαβιβαστεί, πράγμα

που την εμπόδισε να εξακριβώσει τον εξαντλητικό χαρακτήρα και τη συμφωνία των αντιγράφων αυτών προς τα πρωτότυπα, επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι η έλλειψη φροντίδας στην αναπαραγωγή των εγγράφων και στην αρίθμηση των σελίδων μπορεί να δυσχεράνει την κατανόησή τους. Ωστόσο, οι προβαλλόμενες ελλείψεις στη σελιδοποίηση δεν μπορούν εν προκειμένω να θεωρηθούν ως προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Πράγματι, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να της παράσχει ευανάγνωστα αντίγραφα και ορθώς αριθμημένα και, αντίθετα προς ό,τι είχε προτείνει, επέλεξε να μην απευθυνθεί στον σύμβουλο ακροάσεων για να εξακριβώσει τον εξαντλητικό χαρακτήρα των αντιγράφων σε σχέση προς τα πρωτότυπα του φακέλου.

- 59 Τα επιχειρήματα που αντλούνται από τις επικρίσεις που διατυπώνονται κατά των διαδικασιών προσβάσεως στον φάκελο τις οποίες θέσπισε η Επιτροπή, ειδικότερα εκ μέρους του διεθνούς εμπορικού επιμελητηρίου του Παρισιού, και το γεγονός ότι οι επικρίσεις αυτές θεωρήθηκαν βάσιμες κατά την έκδοση της αποφάσεως 94/810/EKAX, ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1994, περί των καθηκόντων που ανατίθενται στους συμβούλους ακροάσεων στο πλαίσιο των ενώπιον της Επιτροπής διαδικασιών για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού (ΕΕ L 330, σ. 67), πρέπει επίσης να απορριφθούν. Αυτά τα γενικού χαρακτήρα επιχειρήματα δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, η οποία πρέπει να εξετάζεται ενόψει των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε περιπτώσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Solvay κατά Επιτροπής, σκέψη 60).

- 60 Επομένως, το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: έλλειψη μεταφράσεως στη γερμανική γλώσσα του συνόλου των πρακτικών ακροάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 61 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να θέσει στη διάθεσή της το από 23 Σεπτεμβρίου 1993 πρακτικό ακροάσεως συνταγμένο εξ ολοκλήρου στη

γερμανική γλώσσα, παρέβη το άρθρο 3 του κανονισμού 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 14). Το άρθρο αυτό ορίζει ότι «τα έγγραφα τα οποία απευθύνονται από τα όργανα της Κοινότητας προς κράτος μέλος ή πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους, συντάσσονται στη γλώσσα του κράτους αυτού».

- 62 Κατά την προσφεύγουσα, το πρακτικό της ακροάσεως αποτελεί διαδικαστικό έγγραφο που αφορά το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 και το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 17 (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 37). Ως ενδιαφερόμενη επιχείρηση, είχε το δικαίωμα να της κοινοποιηθεί το πρακτικό στη γλώσσα του κράτους στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1970, 41/69, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 397, σκέψεις 48 και 49).
- 63 Το γεγονός ότι δεν είχε στη διάθεσή της γραπτό υπόθεμα περιέχον τη μετάφραση των δηλώσεων των άλλων συμμετασχόντων στην ακρόαση, οι οποίοι μίλησαν στη γαλλική ή στην αγγλική γλώσσα, ιδίως δε των καταθέσεων των εκπροσώπων της Accipauto, των καταγγελλουσών επιχειρήσεων και των κρατών μελών, την εμπόδισαν να προετοιμάσει προσηκόντως την άμυνά της κατά τη διοικητική διαδικασία. Πράγματι, έστω και αν η Επιτροπή είχε εξασφαλίσει ταυτόχρονη διερμηνεία των καταθέσεων αυτών κατά τη διάρκεια της ακροάσεως, η μετάφραση στη γερμανική γλώσσα του συνόλου των πρακτικών είναι ουσιώδης για την κατανόηση των αιτιάσεων που διατυπώθηκαν κατά της προσφεύγουσας, ειδικότερα για να της παράσχουν τη δυνατότητα να διευκρινίσει τα προβληθέντα με την ευκαιρία αυτή περιστατικά με τους υπαλλήλους της οι οποίοι δεν ήσαν παρόντες στην ακρόαση. Επομένως, υπάρχει προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας.
- 64 Η Επιτροπή θεωρεί αντιθέτως ότι τα πρακτικά ακροάσεως δεν αποτελούν «έγγραφο» κατά την έννοια του άρθρου 3 του προαναφερθέντος κανονισμού 1, της 15ης Απριλίου 1958. Στις υποθέσεις που αφορούν την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, η νομολογία εφάρμοσε τη διάταξη αυτή αποκλειστικά στις κοινοποιήσεις των αιτιάσεων και των αποφάσεων που εκδίδονται κατά τη διοικητική

διαδικασία. Παρατηρεί ότι τα πρακτικά χρησιμεύουν στην καταχώριση των παρατηρήσεων των εκπροσώπων των διαφόρων μερών και τους αποστέλλονται αποκλειστικά για να μπορούν να εξακριβώνουν αν οι καταθέσεις τους καταχωρίστηκαν σωστά (απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιουλίου 1994, T-77/92, Parker Pen κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-549, σκέψεις 72 έως 75). Δεν πρόκειται για έγγραφο που συντάσσεται για να τεθεί υπόψη των επιχειρήσεων οι οποίες συμμετέχουν στη διαδικασία.

- 65 Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι υπήρξε διαδικαστική πλημμέλεια, εφόσον οι καταθέσεις της προσφεύγουσας κατά την ακρόαση καταχωρίστηκαν στη γερμανική γλώσσα και η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε ότι τα πρακτικά περιείχαν ουσιαστικές ανακρίβειες ή παραλείψεις που την αφορούσαν.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 66 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 4, του προαναφερθέντος κανονισμού 99/63, της 25ης Ιουλίου 1963, «οι ουσιώδεις δηλώσεις κάθε προσώπου που καταθέτει καταχωρούνται σε πρακτικά, τα οποία το εν λόγω πρόσωπο διαβάζει και εγκρίνει».
- 67 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα ήταν σε θέση να λάβει λυσιτελώς γνώση του ουσιώδους μέρους των καταθέσεών της κατά την ακρόαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1993 που καταχωρίστηκαν στη γερμανική γλώσσα στα πρακτικά και δεν ισχυρίζεται ότι αυτά περιέχουν ως προς αυτήν ουσιώδεις ανακρίβειες ή παραλείψεις.
- 68 Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι είχε τη δυνατότητα, χάρη στην ταυτόχρονη διερμηνεία, να παρακολουθήσει τις καταθέσεις των άλλων προσώπων.

- 69 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλείται την έλλειψη μεταφράσεως των τμημάτων των πρακτικών τα οποία συντάχθηκαν σε γλώσσα άλλη εκτός εκείνης του κράτους μέλους στην οποία υπάγεται η προσφεύγουσα για να στοιχειοθετήσει προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας. Πράγματι, η έλλειψη μεταφράσεως δεν μπορεί, εν προκειμένω, να έχει επιζήμιες συνέπειες που θα μπορούσαν να καταστήσουν πλημμελή τη διοικητική διαδικασία (προπαρατεθείσες αποφάσεις ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, σκέψη 52, και Parker Pen κατά Επιτροπής, σκέψη 74).
- 70 Οι δυσχέρειες που αντιμετώπισε η προσφεύγουσα στην προετοιμασία της άμυνάς της δεν μπορούν να μεταβάλουν την εκτίμηση αυτή, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα παρέστη στην ακρόαση και η Επιτροπή έθεσε στη διάθεσή της γραπτό υπόθεμα που περιείχε τις καταθέσεις των άλλων συμμετασχόντων στη γλώσσα του πρωτοτύπου.
- 71 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί. Ως εκ τούτου, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση ουσιαώδους τύπου πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, καθόσον η Επιτροπή εσφαλμένως δέχθηκε ότι η συμφωνία του 1982 ήταν αντίθετη προς τη διάταξη αυτή

- 72 Ουσιαστικά, η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι η συμφωνία του 1982 συνιστούσε σύμπραξη αντίθετη προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, αποβλέπουσα στο να εμποδίσει τις παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Επιτροπή υπέλεψε σε σφάλματα εκτιμήσεως, πρώτον, κατά την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας αυτής, δεύτερον, στο συμπέρασμα της κατά το οποίο η εφαρμογή της συμφωνίας από τα μέρη επιβεβαιώνει την εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία της συμφωνίας αυτής, τρίτον, στην ανάλυσή της

ως προς τα αποτελέσματα της εν λόγω συμφωνίας επί του ανταγωνισμού και επί του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και, τέταρτον, όσον αφορά την ημερομηνία παύσεως της φερομένης παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού.

Πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 73 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η φράση «να διαβιβάζει τις αιτήσεις πελατών» που περιέχει το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982 αφορά αποκλειστικά τη διαβίβαση πληροφοριών που της επιτρέπουν τον καλύτερο σχεδιασμό στην οργάνωση της διανομής και της εμπορικής της στρατηγικής, καθώς και την εκπλήρωση της υποχρεώσεώς της προς δίκαιο εφοδιασμό της αφοράς, σε περίπτωση δυσχερειών παραδόσεως.
- 74 Ισχυρίζεται ότι ο όρος «διαβιβάζω» σημαίνει «πληροφορώ» τόσο στην παράγραφο 1 όσο και στην παράγραφο 2 του άρθρου 2. Πράγματι, στο άρθρο αυτό δεν προβλέπεται καμία υποχρέωση διαβίβασεως των παραγγελιών, δεδομένου ότι αυτή απορρέει έμμεσα από το δικαίωμα αποκλειστικής διανομής στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας που χορηγήθηκε στην Accinauto δυνάμει του άρθρου 1. Εξάλλου, το άρθρο 2 αφορά μόνον τις «αιτήσεις» των πελατών, οι οποίες έχουν αποκλειστικά ως αντικείμενο τη λήψη πληροφοριών ως προς τις δυνατότητες και τους όρους παραδόσεως. Επομένως, δεν έχει εφαρμογή στις παραγγελίες των πελατών.
- 75 Κατά την προσφεύγουσα, κανένας όρος του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας δεν απαιτεί τη συναίνεσή της για τις πωλήσεις εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας με την Accinauto. Προς τούτο, αρκεί να συγκριθεί το κείμενο της

επίμαχης ρήτρας με το κείμενο της επιφυλάξεως εγκρίσεως εκ μέρους του κατασκευαστή που περιέχει η συμφωνία διανομής για την περιοχή της Νιγηρίας, την οποία επίσης συνήψε η προσφεύγουσα το 1982.

- 76 Προβάλλει ότι, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της συμφωνίας του 1982, η Accinauto δεσμεύθηκε να πληροφορεί κανονικά την προσφεύγουσα ως προς τη γενική κατάσταση της αγοράς και να υποβάλει ετήσια έκθεση για τις πωλήσεις. Ωστόσο, στο μέτρο που το άρθρο 4 εφαρμόζεται μόνο στις πληροφορίες που αφορούν τη δραστηριότητα στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας, οι πληροφορίες επί των αιτήσεων που απευθύνονται στην Accinauto και που προέρχονται εκτός της περιοχής αυτής καλύπτονται αποκλειστικά από το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας. Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις πωλήσεις εκτός της παραχωρηθείσας περιοχής εμφανίζουν επίσης μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτήν, ειδικότερα προκειμένου να αποφεύγεται το ότι οι πωλήσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη στον πραγματοποιούμενο κύκλο εργασιών από κάθε διανομέα στην περιοχή αποκλειστικότητάς του. Πράγματι, το ποσό ορισμένων ενισχύσεων που χορηγεί η BASF στους διανομείς της, για παράδειγμα των συνεισφορών στα έξοδα διαφημίσεως, καθορίζεται σε συνάρτηση με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησαν στις αντίστοιχες περιοχές τους.
- 77 Η προσφεύγουσα προβάλλει, εξάλλου, ότι το ιστορικό της συμφωνίας είναι αποφασιστικό προς κατανόηση της φροντίδας που επέδειξαν τα μέρη στο ζήτημα του συμβατού αυτής προς τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού. Η παλαιά συμφωνία αποκλειστικής πωλήσεως συναφθείσα μεταξύ Accinauto και του προγενεστέρου της BASF δικαιούχου κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή το 1969. Κατόπιν αντιρρήσεων που διατύπωσε η τελευταία, τα μέρη παραιτήθηκαν το 1970 από ρήτρα ορίζουσα ότι δεν επιτρεπόταν στην Accinauto να εξάγει τα προϊόντα που αποτελούσαν αντικείμενο της συμφωνίας, εκτός της παραχωρηθείσας περιοχής.
- 78 Ενόψει αυτού του προηγούμενου, κατά την εποχή των διαπραγματεύσεων οι οποίες κατέληξαν στη συμφωνία του 1982, η προσφεύγουσα είχε λάβει από τον διευθυντή της νομικής της υπηρεσίας τη διαβεβαίωση ότι το νέο άρθρο 2, παράγραφος 2, ήταν σύμφωνο προς το κοινοτικό δίκαιο. Δεδομένου ότι τα μέρη δεν διατηρούσαν καμία

αμφιβολία ως προς το σύννομο της ρήτηρας αυτής, δεν έκριναν αναγκαίο να κοινοποιήσουν τη συμφωνία του 1982 στην Επιτροπή.

- 79 Το καθού κοινοτικό όργανο θεωρεί ότι οι λόγοι που προβάλλει η προσφεύγουσα προς ερμηνεία της υποχρέωσης διαβιβάσεως των στοιχείων που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας δεν είναι πειστικοί. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η ρήτρα αυτή περιείχε συγκεκριμένη απαγόρευση των παθητικών πωλήσεων προς εξαγωγή χωρίς προηγούμενη έγκριση και όχι απλή υποχρέωση διαβιβάσεως πληροφοριών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 80 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το άρθρο 2 της συμφωνίας του 1982 βρίσκεται υπό τον τίτλο «Δικαίωμα αποκλειστικής διανομής και απαγόρευση ανταγωνισμού». Η παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, ορίζει: «Ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάζει στη [BASF] τις αιτήσεις πελατών εγκατεστημένων εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας και να μην προβαίνει σε καμία διαφήμιση, να μη δημιουργήσει κανένα υποκατάστημα και να μη διατηρεί αποθήκη για τη διανομή των προϊόντων στα οποία αναφέρεται η σύμβαση εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας.»
- 81 Οι διάδικοι στην παρούσα διαδικασία δεν αμφισβητούν ότι το τελευταίο μέρος της εν λόγω συμβατικής ρήτηρας περιλαμβάνει απαγόρευση των ενεργητικών μέτρων πωλήσεως από τον αποκλειστικό αντιπρόσωπο εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας, ρήτρα που είναι σύμφωνη προς το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού. Επομένως, η διαφορά ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην εν λόγω ρήτρα αφορά αποκλειστικά το μέρος που αναφέρεται στις παθητικές πωλήσεις σε πελάτες εγκατεστημένους εκτός της περιοχής αυτής.
- 82 Προκειμένου να προσδιοριστεί αν τα μέρη στη συμφωνία του 1982 συμφώνησαν να περιορίσουν την ελευθερία του αποκλειστικού αντιπροσώπου να πραγματοποιεί παθητικές πωλήσεις των προϊόντων τα οποία αποτελούν αντικείμενο της συμφωνίας

αποκλειστικής διανομής σε πελάτες εγκατεστημένους εντός άλλων κρατών μελών και αν, συνεπώς, συνήψαν συμφωνία απαγορευόμενη από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο οφείλει να λάβει υπόψη διάφορα στοιχεία ερμηνείας. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν, εκτός από την εξέταση της διατύπωσης του άρθρου 2, παράγραφος 2, και του πεδίου εφαρμογής των άλλων ρητρών της συμφωνίας οι οποίες έχουν σχέση με την προβλεπόμενη στη ρήτρα αυτή υποχρέωση του αποκλειστικού αντιπροσώπου, τα πραγματικά και νομικά περιστατικά που υφίστανται στη σύναψη και στην εφαρμογή της συμφωνίας αυτής, τα οποία επιτρέπουν να φωτιστεί ο σκοπός αυτής.

83 Η διατύπωση του άρθρου 2, παράγραφος 2, δείχνει σαφώς ότι τα μέρη συνολογήσαν ένα ειδικό καθεστώς προς επεξεργασία των αιτήσεων των προερχομένων από πελάτες εγκατεστημένους εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας. Ωστόσο, δεν διευκρινίζει για ποιο σκοπό οι αιτήσεις αυτές πρέπει να διαβιβάζονται στον κατασκευαστή ούτε τις εντεύθεν συνέπειες για την ελευθερία του αποκλειστικού αντιπροσώπου να πραγματοποιεί τις αιτούμενες παθητικές πωλήσεις, ιδίως όταν οι αιτήσεις προέρχονται από πελάτες εγκατεστημένους εντός άλλων κρατών μελών.

84 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, στο πλαίσιο της γραμματικής ερμηνείας της ρήτρας αυτής, δεν έχει σημασία το ότι η υποχρέωση διαβίβασης των πληροφοριών έχει εφαρμογή στις αιτήσεις, οι οποίες σκοπούν αποκλειστικά στο να προσδιορίσουν τις δυνατότητες και τους όρους προμήθειας από την Accinauto, όχι όμως τις παραγγελίες που στέλνουν πελάτες εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας. Όπως υπογράμμισε η Επιτροπή, αν δοθεί αρνητική απάντηση σε αίτηση διαβίβασης κατ'εφαρμογήν της ρήτρας αυτής, θα είναι ανώφελο για τον πελάτη να πραγματοποιήσει την παραγγελία στην Accinauto. Το γεγονός ότι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος υποχρεούται να διαβιβάζει τις αιτήσεις που προηγούνται των παραγγελιών δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι διατηρεί πλήρως την ελευθερία του να αποφασίζει και δεν υπόκειται σε κανέναν περιορισμό όσον αφορά την ικανοποίηση των παραγγελιών αυτών.

85 Όσον αφορά την παρεμβολή του άρθρου 2, παράγραφος 2, στη συμφωνία και τον προσδιορισμό του σκοπού του σε σχέση με άλλες ρήτρες προβλέπουσες την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μερών, επιβάλλεται, πρώτον, να απορριφθεί η άποψη της προσφεύγουσας κατά την οποία οι υποχρεώσεις διαβίβασης πληροφοριών των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 είναι της ίδιας φύσεως προς τις

υποχρεώσεις πληροφοριών που προβλέπει το άρθρο 4 της ίδιας συμφωνίας. Πράγματι, μολονότι κατά το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, η Accinauto αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληροφορεί τακτικά την BASF για τις πωλήσεις και για την κατάσταση της αγοράς στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας, οι πληροφορίες αυτές έχουν γενικό χαρακτήρα και δεν πρέπει να είναι λεπτομερείς παρά μόνο με τις συγκεφαλαιωτικές εκθέσεις, οι οποίες καταρτίζονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους. Αντιθέτως, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 2 προβλέπουν ότι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος ή ο κατασκευαστής θα ενημερώνονται αμέσως από της λήψεως των αιτήσεων αναλόγως του αν αυτές προέρχονται, αντιστοίχως, από πελάτες εγκατεστημένους στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας ή από πελάτες εγκατεστημένους εκτός αυτής. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι υποχρεώσεις διαβίβασης πληροφοριών του άρθρου 2, καθόσον προβλέπουν την αμοιβαία κοινοποίηση των συγκεκριμένων αιτήσεων εφοδιασμού, είναι διαφορετικής φύσεως εκείνης των υποχρεώσεων πληροφορήσεως που προβλέπει το άρθρο 4.

86 Δεύτερον, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, η υποχρέωση της BASF να διαβιβάζει στον αποκλειστικό αντιπρόσωπο όλες τις αιτήσεις και όλες τις πληροφορίες που μπορούν να επιτρέπουν την πώληση των οικείων προϊόντων στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας αποτελεί συνέχεια της απαγορεύσεως που της επιβάλλεται ως προς τη χρήση άλλων κυκλωμάτων διανομής στην εν λόγω περιοχή. Η υποχρέωση διαβίβασης των πληροφοριών που προβλέπεται στην εν λόγω ρήτρα, όπως και η απαγόρευση χρησιμοποίησης άλλων κυκλωμάτων διανομής, εντάσσεται έτσι στην ίδια την ουσία του αποκλειστικού δικαιώματος που χορηγήθηκε στην Accinauto, στο μέτρο που είναι αναγκαία για την πραγματική άσκηση του δικαιώματος αυτού. Επομένως, η ερμηνεία που υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι ο όρος «διαβιβάζω» σημαίνει απλώς «πληροφορώ» το άλλο συμβαλλόμενο μέρος ως προς την ύπαρξη των αιτήσεων εφοδιασμού, τόσο στην παράγραφο 1 όσο και στην παράγραφο 2 του άρθρου 2, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

87 Δεδομένου ότι η υποχρέωση διαβίβασης πληροφοριών που βαρύνει τον αποκλειστικό αντιπρόσωπο βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας καλύπτει αποκλειστικά τις αιτήσεις που προέρχονται από πελάτες εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο μόνος σκοπός της ρήτρας αυτής είναι η παροχή της δυνατότητας στην προσφεύγουσα να προγραμματίσει καλύτερα την οργάνωση διανομής και την εμπορική της στρατηγική. Η Επιτροπή ορθώς παρατήρησε ότι, αν η προσφεύγουσα επιθυμούσε να πληροφορείται την ποσότητα και την ποιότητα των προϊόντων που αφορούσαν οι απευθυνόμενες στην Accinauto αιτήσεις, η υποχρέωση διαβίβασης πληροφοριών έπρεπε να εφαρμόζεται και στις αιτήσεις πελατών εγκατεστημένων στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας. Οι πληροφορίες αυτές μπορούσαν, άλλωστε, να παρέχονται τακτικά στην προσφεύγουσα κατά τρόπο γενικό ή στο πλαίσιο των συγκεφαλαιωτικών εκθέσεων, όπως προβλέπει το άρθρο 4 της συμφωνίας, και όχι πριν από κάθε

παράδοση. Η BASF δεν μπορεί να διατείνεται ότι χρειαζόταν να γνωρίζει εκ των προτέρων τον προορισμό των παραγγελλομένων στην Accinauto εμπορευμάτων για να μπορεί να κατανέμει ομοιόμορφα μεταξύ των αποκλειστικών αντιπροσώπων της τις περιορισμένες ποσότητες παραδόσεως. Το ενδιαφέρον της προς λήψη πληροφοριών επί των πωλήσεων προς εξαγωγή, ειδικότερα για τον υπολογισμό των διαφημιστικών επιδοτήσεων που χορηγούσε σε κάθε αποκλειστικό αντιπρόσωπο, μπορούσε επίσης να ικανοποιηθεί με την υποχρέωση καταρτίσεως συγκεφαλαιωτικών εκθέσεων αφορμών τις πωλήσεις αυτές.

88 Επομένως, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι παρασχεθείσες από την προσφεύγουσα εξηγήσεις ως προς τον σκοπό της υποχρεώσεως διαβιβάσεως των πληροφοριών του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982 δεν είναι ικανές να αναιρέσουν την άποψη της Επιτροπής, ότι δηλαδή η ρήτρα αυτή περιέχει συγκεκαλυμμένη απαγόρευση των παθητικών πωλήσεων προς εξαγωγή χωρίς προηγούμενη άδεια.

89 Εξάλλου, το ιστορικό της συμφωνίας εξηγεί την επαμφοτερίζουσα διατύπωση που τα μέρη της συμφωνίας του 1982 προσέδωσαν στην επίμαχη ρήτρα και τον συγκεκαλυμμένο χαρακτήρα της απαγορεύσεως εξαγωγής που περιέχει. Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αρνηθεί το σωπηρό περιεχόμενο της ρήτρας αυτής επικαλούμενη το γεγονός ότι στη συμφωνία αποκλειστικής διανομής για τη Νιγηρία, συναφθείσα επίσης το 1982, προβλέπεται η ρητή απαγόρευση των εξαγωγών. Πράγματι, στο μέτρο που η συμφωνία αυτή δεν υπόκειται στις επιταγές που θέτουν οι κοινοτικοί κανόνες ανταγωνισμού τα μέρη μπορούσαν να εκφράσουν σαφέστερα τις προθέσεις τους.

90 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η εκ μέρους της ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982

επιβεβαιώνεται ακόμη από το γεγονός ότι τα μέρη έθεσαν σε εφαρμογή σύμπραξη αποβλέπουσα στην παρεμπόδιση των παράλληλων εισαγωγών προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: θέση σε εφαρμογή της συμφωνίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 91 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η θέση σε εφαρμογή της επίδικης συμφωνίας δείχνει ότι η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα τον όρο «διαβιβάζω». Θεωρεί ότι τα γεγονότα επιβεβαιώνουν τη δική της ερμηνεία της συμφωνίας αυτής.
- 92 Όταν τον Μάρτιο του 1986 η IMF υπέβαλε για πρώτη φορά αίτηση στην Accinauto, ο διαχειριστής αυτής Dudouet ήλθε σε επαφή με την προσφεύγουσα αποκλειστικώς για να πληροφορηθεί την κατάσταση στην αγορά και τα αποθέματα των ζητούμενων προϊόντων. Ο Dudouet σπάνια πραγματοποιούσε εξαγωγές και είχε καταλήξει στο ότι οι παραγγελίες για τη βρετανική αγορά μπορούσε να αφορούν μεγάλες ποσότητες. Δεδομένου ότι τα προϊόντα που ζήτησε η IMF ήσαν προϊόντα τα οποία μπορούσαν να πωληθούν ευχερώς και ότι, σύμφωνα με τις συνήθειες στην αγορά επισκευής οχημάτων, οι ποσότητες έπρεπε να παραδίδονται σε σύντομη προθεσμία, ενδεχόμενες καθυστερήσεις παραδόσεως ήταν δυνατόν να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα στους πελάτες. Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, η Accinauto δεν ζήτησε επομένως την έγκριση της προσφεύγουσας ούτε για να πραγματοποιήσει τις παραδόσεις στην IMF ούτε για να καθορίσει τους όρους που θα ίσχυαν για τις πωλήσεις αυτές.
- 93 Η Accinauto παρέδωσε στην IMF τις επιθυμητές ποσότητες και στη συνέχεια οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ των δύο εταιριών αναπτύχθηκαν επιτυχώς. Μέχρι το 1990,

οι παραγγελίες της IMF αυξάνονταν σταθερά, όπως και οι εκπτώσεις που της παρείχε η Accinauto.

- 94 Προς το τέλος της περιόδου αυτής, η εξασθένηση της στεργλίνας, καθώς και οι αυξήσεις τιμών στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες συνέβαλαν στη μείωση των παράλληλων εισαγωγών προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Γι' αυτόν τον λόγο, η προσφεύγουσα δεν συμμερίστηκε τις ανησυχίες σχετικά με τις παράλληλες εισαγωγές που εξέφρασε η BASF C & I στην από από 28 Μαρτίου 1990 τηλεομοιοτυπία.
- 95 Ωστόσο, επειδή παρατηρήθηκε έλλειψη σε ορισμένα προϊόντα Glasurit, κλήθηκε ο Dudouet να χρησιμοποιήσει τα διαθέσιμα προϊόντα προς εφοδιασμό κατά προτεραιότητα των πελατών στην περιοχή του αποκλειστικής διανομής.
- 96 Από τον Ιούνιο του 1989, για τις πωλήσεις που πραγματοποίησε η Accinauto προς την IMF εκδόθηκαν τιμολόγια στο όνομα της εταιρίας Technipaint αποκλειστικά με σκοπό να διαχωριστούν οι εξαγωγές των Βέλγων επιχειρηματιών. Ο διαχωρισμός αυτός κατέστη δυνατός το 1989, αφού τέθηκε σε λειτουργία ένα νέο σύστημα πληροφορικής. Αυτό επέτρεπε στην Accinauto να αυξήσει τη διαφάνεια των εμπορικών της πράξεων και να περιορίσει την πληρωμή προμηδοτήσεων που όφειλε στους συνεργάτες της. Η BASF επέμεινε επίσης στη χωριστή καταχώριση των εμπορικών πράξεων, δεδομένου ότι συμμετείχε στα έξοδα διαφημίσεως που αφορούσαν τις πωλήσεις στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας.
- 97 Αντίθετα προς ό,τι αναφέρεται στις παραγράφους 75 και 76 των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Accinauto δεν έπαυσε να προμηθεύει την IMF στο τέλος Μαΐου 1990, αλλά μόλις τον Δεκέμβριο του 1990. Η πρώτη παραγγελία που περιήλθε στην Accinauto μετά την παράδοση προϊόντων στο τέλος

Μαΐου 1990 φέρει ημερομηνία 4 Δεκεμβρίου 1990. Η IMF δεν προέβη σε νέα παραγγελία μεταξύ των δύο αυτών ημερομηνιών, παρά το ότι στο από 3 Ιουλίου 1990 έγγραφο που απηύθυναν οι δικηγόροι της IMF στην Accinauto γίνεται λόγος για μελλοντική παραγγελία.

- 98 Η Accinauto έλαβε την απόφαση να μην προμηθεύει πλέον αυτοτελώς την IMF λόγω της ελλείψεως αξιοπιστίας της τελευταίας και της απειλητικής συμπεριφοράς που αυτή είχε υιοθετήσει. Από τον Αύγουστο του 1989 η IMF δεν εξοφλούσε πλέον τα τιμολόγια εμπροθέσμως. Σε συζήτηση με την Accinauto στις 5 Ιουνίου 1990, η IMF ζήτησε με επιμονή να έχει πρόσθετες παραδόσεις εμπορευμάτων, ενώ οι δημιουργούμενες καθυστερήσεις επηρέασαν τα αποθέματα μεγάλου αριθμού προϊόντων Glasurit. Η IMF απείλησε την Accinauto ότι θα υποβάλει καταγγελία για παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού και θα δημιουργήσει υποκατάστημα στο Βέλγιο με σκοπό να πραγματοποιεί απευθείας εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 99 Η Accinauto, με επιστολή της 7ης Φεβρουαρίου 1991, με την οποία διαβίβασε και αντίγραφο της επιστολής που είχε απευθύνει στην IMF στις 19 Δεκεμβρίου 1990, πληροφόρησε για πρώτη φορά την προσφεύγουσα σχετικά με την οριστική διακοπή των εμπορικών της σχέσεων με την IMF.
- 100 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τις προβαλλόμενες δυσχέρειες παραδόσεως, για τις οποίες προσκόμισε πειστικά αποδεικτικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Οι δυνατότητές της προς παράδοση εμπορευμάτων περιορίστηκαν σημαντικά κατά την εξεταζόμενη περίοδο λόγω διαφόρων παραγόντων. Οι κύριες σειρές προϊόντων, ειδικότερα τα πλέον χρησιμοποιούμενα βασικά χρώματα, επηρεάστηκαν από το γεγονός αυτό.
- 101 Η προσφεύγουσα δημιούργησε ένα δίκτυο πληροφορήσεως μεταξύ αυτής και των διανομέων της, περιλαμβανομένης και της Accinauto, προκειμένου να εξασφαλίσει τον κανονικό εφοδιασμό της ευρωπαϊκής αγοράς υπό συνθήκες ανεπάρκειας των

προϊόντων. Πράγματι, προς εκπλήρωση των έναντι των πελατών της υποχρεώσεων παραδόσεως προϊόντων Glasurit, επιθυμούσε να γνωρίζει τις ροές εμπορευμάτων και την κατάσταση των πωλήσεων στις διάφορες εθνικές αγορές.

- 102 Εξάλλου, θεωρεί ότι μπορούσε θεμιτώς να αναμένει από τους αποκλειστικούς διανομείς της να μεριμνούν για τον καλύτερο δυνατό εφοδιασμό των παλαιών πελατών στις αντίστοιχες περιοχές τους και να μη χρησιμοποιούν τους ελάχιστους πόρους προς αποδοχή νέων παραγγελιών ή πραγματοποίηση παραδόσεων εκτός των εδαφών αυτών.
- 103 Το νομότυπο της συμπεριφοράς της αναγνωρίστηκε με τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 1983/83 της Επιτροπής, της 22ας Ιουνίου 1983, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικής διανομής (ΕΕ L 173, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1983/83), όπως είχε ήδη αναγνωρισθεί με τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 67/67/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 1967, περί εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 65). Επομένως, τα συμβαλλόμενα σε συμφωνία αποκλειστικής διανομής μέλη μπορούν να περιλάβουν σ' αυτήν ρήτρες επιτρέπουσες στον κατασκευαστή να εξακριβώνει αν ο κύριος σκοπός μιας τέτοιας συμφωνίας, δηλαδή η εντονότερη δραστηριοποίηση στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας, τηρείται από τον διανομέα.
- 104 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προβαλλόμενη κατάσταση ελλείψεως στην αγορά φωτίζει διαφορετικά τα αποδειχθέντα από την Επιτροπή γεγονότα και επιτρέπει έτσι να αντικατασταθεί η εξήγηση που δέχεται η προσαλλόμενη απόφαση με άλλη εξήγηση των περιστατικών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 1978, 77/77, BP κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 483, σκέψεις 32 και 33, και της 28ης Μαρτίου 1984, 29/83 και 30/83, CRAM και Rheinzink κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1679, σκέψη 16).
- 105 Η Επιτροπή εμμένει στο συμπέρασμά της, ότι δηλαδή η εφαρμογή της συμφωνίας εκ μέρους των συμβαλλομένων, ειδικότερα από τον Μάρτιο του 1986, επιβεβαιώνει ότι

το άρθρο 2, παράγραφος 2, περιλαμβάνει όντως δικαίωμα εγκρίσεως των παθητικών πωλήσεων που επιφυλάσσεται στον κατασκευαστή. Οι δοθείσες από την προσφεύγουσα εξηγήσεις δεν είναι πειστικές ούτε ικανές να αναιρέσουν τη νομική εκτίμηση των συμπεριφορών οι οποίες διαπιστώνονται με την προσβαλλόμενη απόφαση. Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα είχε ήδη προβάλει κατά τη διοικητική διαδικασία τις δυσχέρειες παραδόσεως προϊόντων, οι οποίες υπήρξαν αντικείμενο εμπειροστατωμένης αναλύσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

- 106 Η καθής υποστηρίζει ότι τα έγγραφα του φακέλου διαψεύδουν την εκδοχή των γεγονότων που εμφανίζει η προσφεύγουσα. Το εσωτερικό σημείωμα της 5ης Ιουνίου 1990, που μνημονεύεται στις παραγράφους 43 και 52 των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δείχνει ότι η BASF είχε χορηγήσει «ειδική έγκριση» στον Dudouet για να πραγματοποιήσει τις παραδόσεις εμπορευμάτων στην IMF, μετά την πρώτη παραγγελία της τελευταίας προς την Accinauto τον Μάρτιο του 1986. Από άλλα έγγραφα προκύπτει ότι η διακοπή των παραδόσεων εμπορευμάτων στην IMF έγινε με παρακίνηση της BASF και, από τον Ιούνιο του 1989, η Accinauto εξέδιδε τιμολόγια για τις πωλήσεις αυτές — με σκοπό να τις αποκρύψει — μέσω της Tech-piraint. Τελικά, κατόπιν δραστηκότερου ελέγχου που άσκησε η προσφεύγουσα, η Accinauto έθεσε τέρμα στις εξαγωγές τον Μάιο του 1990.
- 107 Κατά την Επιτροπή, οι προσβαλλόμενες από την προσφεύγουσα δυσχέρειες παραδόσεως των προϊόντων δεν μπορούν να εξηγήσουν τη συμπεριφορά των συμβαλλομένων μερών στη συμφωνία, δεδομένου ότι η περίοδος ελλείψεως στην αγορά τοποθετείται αποκλειστικά μεταξύ 1988 και του τέλους του 1990. Παρατηρεί, εξάλλου, ότι στην ανταλλαγή αλληλογραφία μεταξύ της προσφεύγουσας και των αποκλειστικών διανομέων της σχετικά με τις παράλληλες εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν εκφράζεται κανένας φόβος σχετικά με την ενδεχόμενη ανεπάρκεια εφοδιασμού των άλλων εθνικών αγορών. Η ανάκληση της ειδικής εγκρίσεως που είχε χορηγηθεί στην Accinauto δεν εξηγείται από τις δυσχέρειες παραδόσεως των προϊόντων που αντιμετώπιζε η προσφεύγουσα, αλλά από το γεγονός ότι οι παράλληλες εισαγωγές ήσαν επιζήμιες για την BASF C & I και συνεπάγονταν μείωση των εφαρμοζόμενων τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- 108 Εν πάση περιπτώσει, τα συμπεράσματα που η προσφεύγουσα προσπαθεί να αντλήσει από την προαναφερθείσα απόφαση BP κατά Επιτροπής και τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1983/83 είναι εσφαλμένα. Ο κατασκευαστής δεν μπορούσε να επιβάλει στον αποκλειστικό διανομέα να μη μεταπωλεί παρά μόνο σε πελάτες

εγκατεστημένους στην περιοχή ισχύος της συμφωνίας επιφυλάσσοντας για τον εαυτό του το αντίστοιχο δικαίωμα να αρνείται να τον προμηθεύει σε περίπτωση «καταστάσεως ελλείψεως στην αγορά». Μια τέτοια ρήτρα είναι ασυμβίβαστη με την εφαρμογή του κανονισμού 1983/83. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, για να μπορεί η προσφεύγουσα να τύχει των πλεονεκτημάτων που παρέχει ο κανονισμός αυτός, πρέπει επίσης να υφίσταται τα μειονεκτήματά του.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 109 Επιβάλλεται, προκαταρκτικά, να υπομνησθεί ότι η παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού που διαπιστώνεται με την προσβαλλόμενη απόφαση αφορά τη σύναψη εκ μέρους των μερών συμφωνίας με σκοπό να εμποδίσουν τις παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επομένως, η εξέταση της εφαρμογής της συμφωνίας του 1982 αποβλέπει αποκλειστικά στο να επιβεβαιώσει το βάσιμο της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας του άρθρου 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας αυτής.
- 110 Συναφώς, η προσφεύγουσα αρνείται την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ των περιστατικών που διαπιστώνονται με την προσβαλλόμενη απόφαση και την εφαρμογή μιας φερομένης συμφωνίας αντίθετης προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Η συμπεριφορά των μερών στη συμφωνία του 1982 εξηγείται από τις δυσχέρειες παραδόσεως προϊόντων που αντιμετώπισε η BASF κατά την περίοδο αναφοράς, καθώς και από τις εμπορικές αποφάσεις που έλαβε αυτοτελώς η Accinauto.
- 111 Πάντως, η Επιτροπή ορθώς παρατήρησε ότι οι αιτίες καθυστέρησης εφοδιασμού επηρέασαν τις παραδόσεις εμπορευμάτων BASF μόνον από το 1988 έως το 1990, ενώ η επίδικη συμφωνία ίσχυε από το 1982 έως το 1991.
- 112 Επομένως, οι προσβαλλόμενες δυσχέρειες εφοδιασμού δεν μπορούν να εξηγήσουν τη δραστηριότητα επιστημόνων των προϊόντων τα οποία πωλούσαν οι διανομείς στο Βέλγιο, στις Κάτω Χώρες και στη Γερμανία, δραστηριότητα που ανέπτυξε η BASF

κατά τα έτη 1985-1986 προκειμένου να εντοπίσει τους διαύλους από τους οποίους τα προϊόντα Glasurit έφθαναν στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.

- 113 Οι δυσχέρειες αυτές δεν μπορούν να ενισχύσουν την εξήγηση που παρέσχε η προσφεύγουσα σχετικά με την επαφή της με την Accinauto τον Μάρτιο του 1986, πριν από την πρώτη παράδοση εμπορευμάτων στην IMF. Πράγματι, κανένας αντικειμενικός λόγος δεν επέβαλλε να πληροφορηθεί εκ των προτέρων ο Dudouet ότι τα παραγγελθέντα προϊόντα ήσαν διαθέσιμα.
- 114 Εξάλλου, οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ Accinauto και IMF ενισχύθηκαν το 1989, παρά τις σοβαρές δυσχέρειες που αντιμετώπιζε η BASF καθόλο αυτό το έτος. Κατά την εποχή της διακοπής των σχέσεων αυτών, τον Ιούνιο του 1990, η κατάσταση ελλείψεως στην αγορά που επικαλείται η προσφεύγουσα είχε ήδη μειωθεί κατά μεγάλο μέρος.
- 115 Επιπροσθέτως, από τα εσωτερικά σημειώματα της BASF, καθώς και από την αλληλογραφία που της απηύθυναν οι BASF C & I και Accinauto, προκύπτει ότι το πρόβλημα των παράλληλων εισαγωγών ετίθετο υπό την έποψη των συνεπειών τους στις δραστηριότητες της βρετανικής θυγατρικής και όχι στο πλαίσιο των δυσχερειών παραδόσεως εμπορευμάτων που μπορούσαν να επηρεάσουν τον εφοδιασμό των Βέλγων και Λουξεμβουργιανών πελατών.
- 116 Επομένως, οι δυσχέρειες οι οποίες επηρέασαν τις παραδόσεις της προσφεύγουσας δεν είχαν εν προκειμένω ουσιαστική επίπτωση στην εφαρμογή της συμφωνίας του 1982. Υπ' αυτές τις συνθήκες, τα επιχειρήματα που η προσφεύγουσα αναπτύσσει ως προς τη νομιμότητα της συμπεριφοράς της σε κατάσταση ελλείψεως στην αγορά,

ιδίως υπό το φως της προαναφερθείσας αποφάσεως BP κατά Επιτροπής και των αιτιολογικών σκέψεων του κανονισμού 1983/83, δεν ασκούν επιρροή στην εξέταση της παρούσας υποθέσεως.

- 117 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με το από 5 Ιουνίου 1990 εσωτερικό σημείωμα της BASF, η Accinauto είχε λάβει «ειδική έγκριση» προς παράδοση εμπορευμάτων στην IMF:

«Ο ιδιοκτήτης της εταιρίας [IMF] στο Derby επιμένει για την εκ μέρους της Accinauto πραγματοποίηση και άλλων παραδόσεων προϊόντων επαναβαφής οχημάτων (1989, 10 τόνοι περίπου). Γι' αυτόν τον πελάτη, ο Dudouet είχε λάβει τότε ειδική έγκριση παραδόσεως εμπορευμάτων από τον Kunath. Η έγκριση αυτή είχε δοθεί τότε για παράδοση περιορισμένης ποσότητας από τις Βρυξέλλες. Λόγος: να μην αυξηθεί ο όγκος των συναλλαγών μέσω άλλων Βέλγων διανομέων. Αν δεν υπάρξει συναίνεση για νέα παράδοση, μας απειλούν με προσφυγή στη Δικαιοσύνη (...). Ο Dudouet αναμένει πληροφορίες ως προς τον τρόπο συνεχίσεως της δραστηριότητας!»

- 118 Σε επιστολή που ο Dudouet απηύθυνε στην BASF στις 7 Ιουνίου 1989 κάνει λόγο για τις περιστάσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκε η έγκριση αυτή και διατηρήθηκε έως την ημερομηνία αυτή:

«Εδώ και τρία ή τέσσερα έτη, η Glasurit αποφάσισε, κατόπιν του μεγάλου όγκου παράλληλων εισαγωγών στην Αγγλία, να επιθέσει με τη βοήθειά μας, σε όλα τα πωλούμενα προϊόντα προερχόμενα από τα αποθέματά μας, ιδία σήμανση για κάθε πελάτη, ώστε να καταστεί δυνατή η ευχερής απόδειξη προελεύσεως προϊόντων. (...) Λαμβάνοντας υπόψη το εμπόριο αυτό, συμφωνήσαμε με την Glasurit να προσπαθήσουμε αποφασιστικά να διοχετεύσουμε και να ομαλοποιήσουμε τις αγορές αυτές προκειμένου να παρακολουθούμε τις ποσότητες που αγοράζουν πελάτες μας, ανεξάρτητα από τις πωλήσεις εκτός της περιοχής ισχύος της συμφωνίας. (...) Σας επιστούμε την προσοχή στο ότι, αν θέσουμε τέρμα στο δίκτυο αυτό, δεν μπορούμε πλέον να σας εγγυηθούμε ότι οι εβδομήντα διανομείς μας ή τα μεγάλα συνεργεία επισκευής οχημάτων δεν θα μπουκν στον πειρασμό ή θα ζητήσουν να έχουν συναλ-

λαγές με τη Μεγάλη Βρετανία, πράγμα που θα διατάρασσε αισθητά την εσωτερική μας αγορά.»

- 119 Από τα εξαιρετικώς σαφή αυτά έγγραφα προκύπτει ότι, αντίθετα προς ό,τι διατείνεται η προσφεύγουσα, η Accinauto δεν ενημέρωσε αυτοτελώς στο πλαίσιο των εμπορικών της σχέσεων με την IMF. Ο αυστηρότερος έλεγχος που είχε ασκήσει η BASF επί των εξαγωγών της Accinauto επιβεβαιώνεται από άλλο εσωτερικό σημείωμα του Ιουνίου 1990:

«Επισυνάπτεται η απάντηση της Accinauto στο ερώτημά μας τι υλικό [Glasurit] φεύγει από το Βέλγιο προς τη Μεγάλη Βρετανία. Πρέπει να υποθέσουμε ότι ο Dudouet λέγει την αλήθεια. Γνωρίζει καλώς ότι εξαρτάται από εμάς και δεν θα θελήσει να διακινδυνεύσει τίποτε.»

- 120 Το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από το σφάλμα το οποίο διέπραξε η Επιτροπή στην εκτίμηση της εφαρμογής της συμφωνίας του 1982, πρέπει επομένως να απορριφθεί.

Τρίτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: αποτελέσματα της συμφωνίας επί του ανταγωνισμού και επί του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 121 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τις ιδιαιτερότητες της βρετανικής αγοράς προϊόντων επαναβαφής οχημάτων.

- 122 Προβάλλει ότι το κόστος εμπορίας των προϊόντων αυτών ήταν και είναι υψηλότερο στο Ηνωμένο Βασίλειο απ' ό,τι στις άλλες ευρωπαϊκές αγορές. Η σχετικά καθυστερημένη εισαγωγή στη βρετανική αγορά προϊόντων γνωστών ως «νέας τεχνολογίας» είχε ως αποτέλεσμα η BASF C & I να αντιμετωπίσει εξαιρετικό κόστος για να καταστήσει γνωστή αυτή την τεχνολογία και να διασφαλίσει την υπηρεσία εξυπηρέτησως πελατών στα συνεργεία επισκευής οχημάτων. Οι έμποροι διαφόρων σημάτων και οι παράλληλοι εισαγωγείς, οι οποίοι δεν προσφέρουν τεχνική υποστήριξη ούτε την πλήρη σειρά προϊόντων, επωφελούνταν, χωρίς να τους στοιχίζει τίποτε, από τις υπηρεσίες που προσέφερε ο κατασκευαστής και ο αποκλειστικός του διανομέας.
- 123 Η προσφεύγουσα αναφέρει ότι οι παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit αναπτύχθηκαν λόγω της διαφοράς τιμών στην αγορά προϊόντων επαναβαφής οχημάτων που υπήρχε μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των άλλων χωρών της Κοινότητας. Η διαφορά αυτή εξηγείται ιδίως από το σημαντικότερο κόστος εμπορίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά και από το σύστημα ελέγχου των τιμών που ίσχυε στο Βέλγιο στις αρχές της δεκαετίας του '80, σύστημα αποφασισθέν από το Βελγικό Δημόσιο προκειμένου να εμποδίσει την αύξηση τιμών στην τελική κατανάλωση.
- 124 Ωστόσο, η Επιτροπή έκρινε εσφαλμένως ότι η θέση των προϊόντων Glasurit στη βρετανική αγορά και οι υφιστάμενες διαφορές τιμών μεταξύ Βελγίου και Ηνωμένου Βασιλείου ήσαν ικανές να ευνοήσουν μια σημαντική δραστηριότητα παράλληλων εισαγωγών, η οποία εμποδίστηκε με τη συμφωνία του 1982.
- 125 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ακρίβεια των μεριδίων αγοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 16 των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλόμενης αποφάσεως, τα οποία θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύουν τις παράλληλες εισαγωγές προϊόντων Glasurit στο σύνολο των πωλήσεων των προϊόντων αυτών στη βρετανική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου για τα έτη 1986 έως 1990. Στην πραγματικότητα, η συνολική

αξία των παράλληλων εισαγωγών για κάθε έτος παρέμεινε σαφώς κάτω των 2 000 000 DM ετησίως, οι δε συνολικές πωλήσεις της Accinauto προς την IMF αντιπροσώπευαν λιγότερο των 500 000 DM ετησίως, ακόμη και για τα καλύτερα έτη.

126 Η BASF παρατηρεί ότι οι τιμές που πρέπει να ληφθούν υπόψη στον τομέα του ανταγωνισμού είναι οι καθαρές τιμές πώλησεως του διανομέα, οι οποίες αντιστοιχούν στις «τιμές καταλόγου» μετά την αφαίρεση της εκπτώσεως που παρέχεται στον αγοραστή. Κατ' αυτήν, όμως, οι διαφορές μεταξύ των τιμών που εφαρμόζονται στο Βέλγιο και εκείνων που εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο θα μειώνονταν αισθητά αν ληφθούν υπόψη οι καθαρές τιμές πώλησεως και όχι οι «τιμές καταλόγου». Η προσφεύγουσα επικαλείται, ως παράδειγμα, τις διαφορές μεταξύ των «τιμών καταλόγου» και των καθαρών τιμών που εφάρμοζε το 1988 η Accinauto και η BASF C & I για τις σειρές προϊόντων 21 και 54. Επομένως, η δραστηριότητα των παράλληλων εισαγωγών ήταν επωφελής μόνον όταν χορηγούνταν σημαντικές εκπτώσεις στους εισαγωγείς.

127 Όσον αφορά τις διαφορές τιμών, η προσφεύγουσα προσκομίζει νέα στοιχεία. Θεωρεί ότι τα παραρτήματα 55 και 56 που επισύναψε στη δικογραφία αποδεικνύουν ότι οι εκπτώσεις που χορηγούσε η BASF C & I μπορούσαν όντως να ανέλθουν στο 52 %, με αποτέλεσμα οι καθαρές τιμές πώλησεως στο Ηνωμένο Βασίλειο να προσεγγίσουν κατά πολύ το επίπεδο των καθαρών τιμών που εφάρμοζε η Accinauto στο Βέλγιο, παρά τις υφιστάμενες διαφορές στο επίπεδο των «τιμών καταλόγου». Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, με την απάντησή της στην κοινοποίηση των αιτιάσεων, υπέβαλε στην Επιτροπή συγκριτικό πίνακα των τιμών για την περίοδο 1988 έως 1991. Ο πίνακας αυτός δείχνει ότι η BASF παρέδιδε μέρος του εμπορεύματος σε χαμηλότερη τιμή στο Ηνωμένο Βασίλειο απ' ό,τι στο Βέλγιο και εξηγούσε τον λόγο για τον οποίο η IMF απαιτούσε συνεχώς από την Accinauto σημαντικότερες εκπτώσεις.

128 Η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη το γεγονός ότι, εκτός της Accinauto, διανομείς σε άλλα κράτη μέλη μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή εφοδιασμού για τις παράλληλες εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με ό,τι γνωρίζει σήμερα η προσφεύγουσα, μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων πώλησαν, παράλληλα με την Accinauto, προϊόντα Glasurit προς εισαγωγή στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο αναφοράς. Οι παράλληλοι εισαγωγείς ήσαν πλήρως πληροφορημένοι ως προς τις

αντίστοιχες πηγές εφοδιασμού στις διάφορες χώρες της Κοινότητας και προέβαιναν σε κοινές αγορές από διανομείς οι οποίοι εφάρμοζαν τις περισσότερες πλεονεκτικές τιμές για κάθε σειρά προϊόντων. Αυτό επιβεβαιώθηκε από το γεγονός ότι η IMF προμηθευόταν από την Accinauto ορισμένα προϊόντα για λογαριασμό της Clabrook Cars Ltd, ενώ η τελευταία αγόραζε άλλα προϊόντα με καλύτερους όρους στις Κάτω Χώρες και στη Γερμανία.

- 129 Κατά την προσφεύγουσα, οι εξαγόμενες από την Accinauto ποσότητες δεν αποτελούσαν παρά μέρος του συνολικού όγκου των παράλληλων εισαγωγών προϊόντων Glasurit με δύο συστατικά στο Ηνωμένο Βασίλειο, που αντιπροσώπευε κατά το ανώτατο όριο 1 % των πωλήσεων των προϊόντων αυτών στη βρετανική αγορά. Επομένως, αμφισβητεί το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η επίδικη συμφωνία ανέπτυξε αισθητά αποτελέσματα στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.
- 130 Η καθής απαντά ότι από τα ανευρεθέντα στα γραφεία της BASF έγγραφα προκύπτουν οι διαφορές τιμών που διαπιστώθηκαν με την προσβαλλόμενη απόφαση και ότι οι διαφορές αυτές ήσαν ικανές να ενθαρρύνουν τις παράλληλες εξαγωγές από το Βέλγιο προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Δεν αποδείχθηκε ότι η BASF C & I χορηγούσε τις σημαντικές εκπτώσεις τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα και οι οποίες μείωναν τις πραγματικές διαφορές μεταξύ των καθαρών τιμών πώλησης των προϊόντων Glasurit των σειρών 21 και 54. Οι εκπτώσεις αυτές, μολονότι ανέρχονταν πραγματικά στο 50 % κατά μέσον όρο, ήσαν σαφώς υψηλότερες από τις χορηγούμενες εκπτώσεις στις περιοχές ισχύος άλλων συμβάσεων. Εν πάση περιπτώσει, η ίδια η προσφεύγουσα δέχθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής της ότι οι διαφορές μεταξύ των τιμών που εφαρμόζονταν στο Ηνωμένο Βασίλειο και στα άλλα κράτη μέλη αποτελούσαν μία από τις αιτίες των παράλληλων εισαγωγών.
- 131 Η Επιτροπή θεωρεί ότι απέδειξε ότι η εν λόγω συμφωνία ήταν ικανή να επηρεάσει αισθητά το ενδοκοινοτικό εμπόριο και υπενθυμίζει ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να αποδείξει ότι όντως επηρεάστηκε αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 1978, 19/77, Miller κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 47, σκέψη 15). Υπογραμμίζει ότι προέβη στις αναγκαίες έρευνες και ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση παρουσίασε τις διαπιστώσεις

της σχετικά με τη θέση στην αγορά των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, το μέγεθος της παραγωγής και των εξαγωγών τους, καθώς και την πολιτική τους περί των τιμών.

- 132 Οι νέοι πίνακες που προσκόμισε η προσφεύγουσα, σχετικά με τις εκπτώσεις που χορήγησε η BASF C & I σε τέσσερις από τους κύριους πελάτες της το 1988 και 1989, δεν είναι πειστικοί. Ούτε το παράρτημα 54 επιτρέπει να αποδειχθεί ότι οι διαφορές τιμών μεταξύ του Βελγίου και του Ηνωμένου Βασιλείου ήταν ασήμαντες. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η ίδια αναγνώρισε ότι οι διαφορές τιμών των προϊόντων στις σειρές 21 και 54, πολύ έντονες το 1985-1986, μειώθηκαν σαφώς το 1989-1990. Ωστόσο, ενόψει ακριβώς της πίεσης λόγω των παράλληλων εισαγωγών η προσφεύγουσα προσπάθησε να ευθυγραμμίσει τις εφαρμοζόμενες τιμές στις δύο χώρες, πράγμα που αποδεικνύει πόσο θεμελιώδης είναι η δυνατότητα ελεύθερης πραγματοποιήσεως των παράλληλων εισαγωγών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 133 Το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγορεύει όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, εφόσον είναι ικανές να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι ρήτρα με την οποία επιβάλλεται στον αγοραστή η απαγόρευση μεταπωλήσεως ή εξαγωγής του αγορασθέντος εμπορεύματος μπορεί, από την ίδια της τη φύση, να στεγανοποιήσει τις αγορές και να επηρεάσει συνελπώς το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Miller κατά Επιτροπής, σκέψη 7, και απόφαση της 31ης Μαρτίου 1993, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85, και C-125/85 έως C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, γνωστή ως απόφαση «Χαρτοπολτός», Συλλογή 1993, σ. I-1307, σκέψη 176). Όταν αποδεικνύεται ότι οι πωλήσεις ενός τουλάχιστον των μερών στη συμφωνία που περιορίζει τον ανταγωνισμό αποτελούν ένα μη αμελητέο μερίδιο της οικείας αγοράς, επιβάλλεται η εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης (προπαρατεθείσες αποφάσεις Miller κατά Επιτροπής, σκέψη 10, και Parker Pen κατά Επιτροπής, σκέψη 44).
- 134 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τον ορισμό της αγοράς των επίδικων προϊόντων που δέχθηκε η Επιτροπή, δηλαδή τη βρετανική αγορά προϊόντων

επαναβαφής οχημάτων, ούτε το γεγονός ότι το μερίδιό της στην αγορά αυτή ανερχόταν το 1991 στο 16 %, από το οποίο ποσοστό 12 % ήταν για τα προϊόντα Glasurit. Οι επικρίσεις της περιορίζονται στον όγκο των παράλληλων εισαγωγών που η καθής ανέφερε στην παράγραφο 16 των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλόμενης απόφασης. Λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της BASF στην οικεία αγορά, καθώς και το γεγονός — επιβεβαιωθέν από την ίδια την προσφεύγουσα — ότι οι ισχύουσες τιμές των προϊόντων Glasurit μεταξύ 1986 και 1991 στην αγορά αυτή ήταν, κατά μέσον όρο, υψηλότερες από τις εφαρμοζόμενες τιμές στις αγορές άλλων κρατών μελών, ειδικότερα του Βελγίου, η Επιτροπή ορθώς κατέληξε στο ότι η επικρινόμενη συμφωνία ήταν ικανή να επηρεάσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

135 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί, λόγω του αντικειμένου της, περιορισμό του ανταγωνισμού απαγορευόμενο από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, χωρίς να είναι αναγκαίο να ερευνηθεί αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, δεν είχε αισθητά αποτελέσματα στην οικεία αγορά (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-441, σκέψη 127).

136 Επομένως, οι λοιπές αιτιάσεις που η προσφεύγουσα προέβαλε κατά της διαπιστώσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, της παραβάσεως της προπαρατεθείσας διατάξεως της Συνθήκης είναι αλυσιτελείς, στο μέτρο που το βάσιμο των αιτιάσεων αυτών δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι συμφωνία που έχει το αντικείμενο και το περιεχόμενο της εν προκειμένω συμφωνίας δεν παραβαίνει τους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού.

Τέταρτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως: ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

137 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι υπήρξε παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού, μια τέτοια παράβαση έληξε το αργότερο στο τέλος Ιουνίου

1990. Η Επιτροπή όφειλε να διαπιστώσει ότι η από 21 Ιουνίου 1990 επιστολή που η προσφεύγουσα απηύθυνε στην Accinauto ανέφερε σαφώς ότι η τελευταία ήταν ελεύθερη να λάβει τις δικές της αποφάσεις περί πωλήσεως. Εν πάση περιπτώσει, η ίδια η Επιτροπή δέχθηκε ότι η από 22 Ιουνίου 1990 επιστολή, την οποία η BASF απέστειλε στους δικηγόρους της IMF και της οποίας αντίγραφο διαβιβάστηκε στην Accinauto, ήταν επαρκώς κατανοητή και σαφής ως προς το σημείο αυτό.

- 138 Η καθής επαναλαμβάνει το συμπέρασμά της ότι η περιορίζουσα τον ανταγωνισμό συμφωνία έληξε μόνον όταν τα συμβαλλόμενα μέρη κατήργησαν την επίδικη ρήτρα. Θεωρεί ότι η Accinauto, ενόψει των περιστάσεων, δεν μπορούσε να ερμηνεύσει το αντίγραφο της επιστολής που εστάλη στους δικηγόρους της καταγγέλλουσας τον Ιούνιο του 1990 υπό την έννοια ότι η προσφεύγουσα παραιτήθηκε του δικαιώματος εγκρίσεως των εξαγωγών που είχε επιφυλάξει στον εαυτό της με το άρθρο 2, παράγραφος 2, της συμφωνίας του 1982. Ο σκοπός της επιστολής αυτής ήταν αποκλειστικά να προλάβει ενδεχόμενες αξιώσεις εκ μέρους της IMF.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 139 Δεδομένου ότι η διαπιστωθείσα με την προσβαλλόμενη απόφαση παράβαση συνίσταται στη σύναψη και τη συμμετοχή των μερών σε συμφωνία αποκλειστικής διανομής της οποίας μία από τις ρήτρες είχε αντικείμενο αντίθετο προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, η Επιτροπή ορθώς θεώρησε ότι η εν λόγω παράβαση έπαυσε μόνον όταν τα δύο μέρη κατήργησαν την εν λόγω ρήτρα. Κατά τη νομολογία, το γεγονός ότι μια ρήτρα με την οποία επιδιώκεται ο περιορισμός του ανταγωνισμού δεν εφαρμόστηκε από τους συμβαλλόμενους δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η ρήτρα αυτή δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης (προσπαρετεθείσες αποφάσεις Miller κατά Επιτροπής, σκέψη 7, και «Χαρτοπολτός», σκέψη 175). Εν προκειμένω, οι επιστολές που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύουν ότι τα μέρη είχαν πραγματικά την πρόθεση να παραιτηθούν από την επίδικη ρήτρα. Πράγματι, όπως εκτίμησε η Επιτροπή, οι πλέον σαφείς όροι που

χρησιμοποιήθηκαν στην από 22 Ιουνίου 1990 επιστολή απέβλεπαν στην πραγματικότητα στο να μετριάσουν τις αιτιάσεις σχετικά με την ανταναταγωνιστική συμπεριφορά που είχε προσάψει στα μέρη η καταγγέλλουσα ΙΜΦ.

- 140 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την κατάχρηση εξουσίας στον καθορισμό του ύψους του προστίμου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 141 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι άσκησε καταχρηστικώς τη διακριτική της εξουσία καθόσον παρέλειψε να λάβει υπόψη, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, την ήσσονα σοβαρότητα και τη μικρή διάρκεια της φερομένης παραβάσεως, τη δυσχερή οικονομική κατάσταση της προσφεύγουσας και την έλλειψη δόλου.

- 142 Η BASF θεωρεί ότι η σοβαρότητα της παραβάσεως πρέπει να σταθμίζεται σε σχέση με τα αποτελέσματα που η φερόμενη ως περιοριστική του ανταγωνισμού συμφωνία είχε επί του εμπορίου. Όμως, η επίδικη συμφωνία δεν είχε κανένα αποτέλεσμα, δεδομένου ότι τα μέρη δεν την έθεσαν σε εφαρμογή. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι η συμφωνία είχε εφαρμοστεί, δεν επηρέασε το ρεύμα παράλληλων εισαγωγών από το Βέλγιο προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Υπήρξε μία μόνον άρνηση παραδόσεως, τον Δεκέμβριο του 1990, η οποία δεν καθορίστηκε με τη συμφωνία, αλλά με αυτοτελή

απόφαση της Accinauto. Επιπλέον, ο όγκος των παράλληλων εισαγωγών που αφορούσε η συμφωνία του 1982 είναι ασήμαντος σε σχέση με το σύνολο των πωλήσεων προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο.

- 143 Η Επιτροπή κακώς έλαβε ως βάση για τη διάρκεια της παραβάσεως ολόκληρη την περίοδο ισχύος της συμφωνίας, μεταξύ της συνάψεώς της στις 8 Οκτωβρίου 1982 και της θέσεως σε ισχύ της νέας συμφωνίας την 1η Ιανουαρίου 1992. Αφενός, η ίδια η καθής δέχθηκε ότι τα αποτελέσματα της συμφωνίας έγιναν αισθητά μετά το 1986. Αφετέρου, η Accinauto αρνήθηκε μία μόνον παράδοση και η προσφεύγουσα της κατέστησε σαφές, το αργότερο τον Ιούνιο του 1990, ότι ήταν ελεύθερη να πραγματοποιεί παθητικές πωλήσεις εντός των κρατών μελών της Κοινότητας. Επομένως, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το ότι ελήφθη υπόψη ολόκληρη η περίοδος ισχύος της συμφωνίας αποτελεί αδικία και παραβιάζει σοβαρά την αρχή της αναλογικότητας.
- 144 Η προσφεύγουσα προβάλλει επίσης ότι ο ρόλος του προστίμου δεν μπορεί να συνίσταται στο να επιτείνει συνεχώς τις οικονομικές δυσχέρειες μιας επιχειρήσεως, έστω και αν πρέπει να αποτελεί κύρωση της παραβιάσεως του δικαίου και να έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα. Για τον προσδιορισμό του ύψους του προστίμου, η Επιτροπή δεν έπρεπε να παραβλέψει εντελώς το γεγονός ότι η BASF C & I υπέστη σημαντικές ζημιές από το 1985 έως το 1995 και ότι η ίδια η προσφεύγουσα προέβλεπε ζημιές το 1995. Στην αλληλουχία αυτή θα ήταν ενδεδειγμένη η επιβολή ενός συμβολικού προστίμου.
- 145 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ακόμη ότι οι νομικοί τους οποίους συμβουλευθήκε κατά τον χρόνο συνάψεως της συμφωνίας είχαν εκτιμήσει ότι η εν λόγω ρήτρα ήταν σύμφωνη προς το κοινοτικό δίκαιο. Επομένως, τα μέρη και οι συνεργάτες τους δεν είχαν συνειδητοποιήσει, κατά την περίοδο ισχύος της συμφωνίας αυτής, ότι διέπρατταν παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού της Συνθήκης.
- 146 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι απαγορεύσεις εξαγωγής συνιστούν εξ ορισμού σοβαρές παραβάσεις του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι αποβλέπουν στο να

διατηρηθούν τεχνητά οι διαφορές τιμών μεταξύ των αγορών των κρατών μελών και θέτουν σε κίνδυνο την ελευθερία του ενδοκοινοτικού εμπορίου (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80, 101/80, 102/80 και 103/80, *Musique Diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 107). Το μερίδιο της αγοράς των παράλληλων εισαγωγών που αφορά η παράβαση δεν έχει σημασία για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως. Εξάλλου, η Επιτροπή αντέκρουσε ήδη τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας σχετικά με την έλλειψη οικονομικών επιπτώσεων της συμφωνίας του 1982, ειδικότερα επί των παράλληλων εισαγωγών από το Βέλγιο προς το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και τις σχετικές με την έλλειψη επιδράσεως της συμφωνίας επί των αποφάσεων της *Accinauto*.

- 147 Η καθής θεωρεί ότι η παράβαση άρχισε από της ημερομηνίας συνάψεως της αποκλειστικής συμφωνίας διανομής, η οποία προέβλεπε δικαίωμα εγκρίσεως του κατασκευαστή, και συνεχίστηκε καθόλη την περίοδο ισχύος της συμφωνίας αυτής (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 1983, 96/82 έως 102/82, 104/82, 105/82 και 110/82, *IAZ* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3369, σκέψη 59). Το ότι η *Accinauto* απλώς σιώπησε μετά τις από 21 και 22 Ιουνίου 1990 επιστολές της προσφεύγουσας δεν μπορούσε να τροποποιήσει εγκύρως τη συμφωνία του 1982. Σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 2, οι τροποποιήσεις στην εν λόγω συμφωνία θα ήσαν έγκυρες μόνον αν διατυπώνονταν γραπτώς.
- 148 Το ύψος του προστίμου δεν έπρεπε να μειωθεί σε συνάρτηση με τις ζημίες που υπέστη η προσφεύγουσα και η θυγατρική της *BASF C & I*, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λάβει υπόψη την ελλειμματική χρηματοοικονομική κατάσταση του αποδέκτη της αποφάσεως. Εν πάση περιπτώσει, οι ζημίες που υπέστη η βρετανική θυγατρική μεταξύ 1985 και 1989 συμψηφίστηκαν με τα κέρδη που πραγματοποίησε η *BASF* από τις πωλήσεις προϊόντων επαναβαφής οχημάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την ίδια περίοδο.
- 149 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι δεν υπήρξε σκόπιμος περιορισμός του ανταγωνισμού, διότι τα μέρη δεν είχαν συνείδηση του ότι παρέβαιναν το κοινοτικό δίκαιο. Η πλάνη περί το δίκαιο, στην οποία ενδεχομένως υπέπεσαν οι νομικοί της προσφεύγουσας, δεν αλλάζει σε τίποτα το γεγονός ότι αυτή

είχε την πρόθεση να επιβάλει στην Accinauto την υποχρέωση διαβίβασης πληροφοριών και να ελέγχει έτσι τις παράλληλες εξαγωγές προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

- 150 Εξάλλου, η καθής παρατηρεί ότι, καθορίζοντας το ύψος του προστίμου σε 2 700 000 ECU, παρέμεινε πολύ κάτω από το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η προσφεύγουσα κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση, πράγμα που αποτελεί το ανώτατο όριο που προβλέπει το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 151 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει με απόφαση στις επιχειρήσεις πρόστιμο ύψους 1 000 μέχρις 1 000 000 ECU ή και ποσού μεγαλύτερου από αυτό μέχρι ποσοστού 10 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο από κάθε μία των επιχειρήσεων οι οποίες, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Εντός των ορίων αυτών, το ύψος του προστίμου καθορίζεται λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση *Musique Diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 118, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, *SCA Holding* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψη 175).
- 152 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, για να μπορεί μια παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού της Συνθήκης να θεωρηθεί ως διαπραχθείσα εκ προθέσεως, δεν είναι απαραίτητο να είχε η επιχείρηση συναίσθηση του ότι παραβιάζει απαγόρευση θεσπιζόμενη από τους κανόνες αυτούς, αλλά αρκεί να τελούσε εν γνώσει του ότι η συμπεριφορά που της προσάπτεται είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού (προπαρατεθείσα απόφαση *IAZ* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιουλίου 1994, T-66/92, *Herlitz* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-531, σκέψη 45). Όπως προκύπτει από τις προηγούμενες διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η επίδικη ρήτρα της συμφωνίας του 1982 είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό των παράλληλων εισαγωγών και, ως εκ τούτου, να παρεμποδίσει αυτόν τούτον τον στόχο

της πραγματοποίησης της ενιαίας αγοράς που επιδιώκει η Συνθήκη, στεγανοποιώντας τις διάφορες εθνικές αγορές. Η γνώμη ενός νομικού συμβούλου, την οποία επικαλείται, δεν την απαλλάσσει από την ευθύνη (προπαρατεθείσα απόφαση Miller κατά Επιτροπής, σκέψη 18).

153 Στην προκειμένη περίπτωση, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή τήρησε το ανώτατο όριο που προβλέπει ο κανονισμός 17, το οποίο αναφέρεται στον συνολικό κύκλο εργασιών της οικείας επιχειρήσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Musique Diffusion française -κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 119, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Οκτωβρίου 1994, T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-755, σκέψη 247). Η καθής διευκρίνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι το ποσό των 2 700 000 ECU υπολογίστηκε με την εφαρμογή του συντελεστή 7,5 % στον κύκλο εργασιών 36 600 000 ECU, που, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε η BASF, πραγματοποιήθηκε το 1991 από τις πωλήσεις προϊόντων Glasurit στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο. Έτσι, το ύψος του προστίμου αντιπροσωπεύει μόλις το 0,3 % του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η BASF το 1991 που ανήλθε περίπου σε 834 000 000 ECU (1 668 000 000 DM· βλ., πιο πάνω, σκέψη 1).

154 Κατά πάγια νομολογία, το ύψος του προστίμου πρέπει να κλιμακώνεται σε συνάρτηση προς τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε η παράβαση και προς τη βαρύτητά της, η δε εκτίμηση της βαρύτητας της παραβάσεως πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των περιορισμών που επιβάλλονται στον ανταγωνισμό (αποφάσεις του Πρωτοδικείου Parker Pen κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 92, και της 22ας Οκτωβρίου 1997, T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1739, σκέψη 246).

155 Με την προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή καλώς θεώρησε ότι η διαπιστωθείσα παράβαση ήταν ιδιαίτερα σοβαρή αν ληφθεί ιδίως υπόψη η φύση του επίδικου περιορισμού στον ανταγωνισμό και η ισχυρή θέση που κατέχει η BASF στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων επαναβαφής οχημάτων.

156 Εξάλλου, η εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη διάρκεια της παραβάσεως δεν φέρει το στίγμα κανενός σφάλματος, στο μέτρο που η παράβαση αυτή είχε ως χαρακτηριστικό τη σύναψη εκ μέρους των μερών συμφωνίας της οποίας μία από τις ρήτρες είχε αντικείμενο αντίθετο προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Ακόμη

και αν υποτεθεί ότι το Πρωτοδικείο δεν διαπίστωσε την εφαρμογή μιας τέτοιας ρήτηρας, ωστόσο, απλώς η ύπαρξή της μπορούσε να δημιουργήσει ένα «επιφανειακό και ψυχολογικό» κλίμα που συμβάλλει στην κατανομή της αγοράς (προπαρατεθείσες αποφάσεις Miller κατά Επιτροπής, σκέψη 7, και Herlitz κατά Επιτροπής, σκέψη 40). Επομένως, η παράβαση η οποία άρχισε με τη σύναψη της συμφωνίας του 1982 έπαυσε μόνον όταν η επίδικη ρήτρα όντως καταργήθηκε.

- 157 Επιβάλλεται επίσης να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή δέχθηκε ως ελαφρυντική περίπτωση το γεγονός ότι τα μέρη έθεσαν τέρμα στην παράβαση την 1η Ιανουαρίου 1992, δηλαδή προτού τους κοινοποιηθούν οι αιτιάσεις στις 12 Μαΐου 1993.
- 158 Τέλος, δεν μπορεί να προσάπτεται στην καθής ότι δεν έλαβε υπόψη, ως ελαφρυντική περίπτωση, την ενδεχομένως δυσχερή οικονομική κατάσταση της προσφεύγουσας. Πράγματι, αυτό θα ισοδυναμούσε με την παροχή στην προσφεύγουσα αδικαιολόγητου από απόψεως ανταγωνισμού πλεονεκτήματος σε σχέση με τις άλλες επιχειρήσεις που έχουν προσαρμοστεί καλύτερα στους όρους της αγοράς (προπαρατεθείσα απόφαση IAZ κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 55).
- 159 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή, καθορίζοντας σε 2 700 000 ECU το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο, δεν υπερέβη το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει κατά τον προσδιορισμό του ύψους των προστίμων.
- 160 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι τα αιτήματα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν εκείνα που αποβλέπουν στην απόδοση των εξόδων τα οποία συνδέονται με την τραπεζική εγγύηση που διασφαλίζει την πληρωμή του προστίμου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹⁶¹ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Vesterdorf

Moura Ramos

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Μαΐου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

B. Vesterdorf